

Ministerieel besluit tot wijziging van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 33/6, derde lid, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 20 mei 2022, artikel 33/10, § 3, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij de decreten van 26 februari 2021, 20 mei 2022 en 17 mei 2024 en artikel 33/11, ingevoegd bij het decreet van 29 maart 2019 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2024;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, artikel 5.4.1, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021 en gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 22 december 2023 en 19 juli 2024 en artikel 5.4.15, vierde lid, ingevoegd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 2 juli 2021.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- de Inspectie van Financien heeft advies gegeven op 15 april 2025;
- de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft op 3 juni 2025 advies VTC/A/W/2025/25 gegeven;
- De Raad van State heeft advies 77832/1 gegeven op 4 juli 2025, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW BESLUIT:

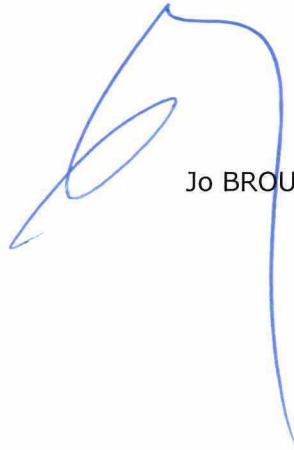
Artikel 1. De bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie wordt vervangen door de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. Dit besluit treedt in werking op 3 november 2025.

Brussel,

10 OKT 2025

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlage bij het ministerieel besluit tot wijziging van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie

Bijlage. Inspectieprotocol asbestinventarisatie

INHOUDSOPGAVE

1	DEFINITIES	4
2	VERPLICHTINGEN VOOR DE ASBESTDESKUNDIGE	5
2.1	STANDAARDONDERZOEK VOOR HET AFLEVEREN VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST	5
2.2	AANVULLEND ONDERZOEK	5
3	OPDRACHT AFBAKENEN	6
3.1	OPDRACHTOVEREENKOMST	6
3 1 1	Gebruik van de opdrachtovereenkomst	6
3 1 2	Gebruik van informatie en documenten	6
3.2	VERPLICHTING OM TE BESCHIKKEN OVER EEN ASBESTINVENTARISATTEST	7
3 2 1	Algemeen	7
3 2 2	Toegankelijke constructie	7
3 2 3	Bouwjaar	7
3 2 3 1	<i>Algemeen</i>	7
3 2 3 2	<i>Bouwjaar bepalen met kadastrale legger</i>	8
3 2 3 3	<i>Bouwjaar bepalen met bewijsdocumenten</i>	8
3 2 4	Grondoppervlakte afbakenen en de som ervan bepalen	9
4	INSPECTIEGEBIED AFBAKENEN	9
4.1	GEBOUW, GEBOUWEENHEID EN WOONEENHEID	9
4.2	ALGEMENE RICHTLIJNEN	10
4.2 1	Algemeen	10
4.2 2	Aangrenzende percelen	10
4.2 3	Gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen	11
4.3	AFWIJKINGEN	11
4 3 1	Vrijwillige opsplitsing	11
4 3 2	Gemene muur of afscheiding	11
4 3.3	Zorgwoning	11
5	ONDERZOEKSMETHODE	12
5.1	COMMUNICATIE MET DE OPDRACHTGEVER	12
5.2	VOORONDERZOEK	13
5.3	BASISUITRUSTING	13
5.4	PLAATSBEZOEK	14
5.4 1	Algemeen	14
5 4 2	Origineel asbestinventarisattest	14
5 4 3	Actualisatie van het asbestinventarisattest	14
5.5	NIET TE INSPECTEREN CONSTRUCTIES	15

5.6	ONDERZOEKSBEPERKINGEN	16
5 6 1	Algemeen	16
5 6 2	Richtlijnen voor de beoordeling van specifieke onderzoeksbeperkingen	16
5 6 2 1	<i>Verkrijgen van toegang tot het inspectiegebied</i>	16
5 6 2 2	<i>Hoogte en veiligheid</i>	17
5 6 2 3	<i>Bekwaamheid en bevoegdheid</i>	17
5.7	ASBESTVERDACHT	18
5 7 1	Algemeen	18
5 7 2	Richtlijnen voor de beoordeling als (niet) asbestverdacht	18
5 7 2 1	<i>Beoordeling alleen op basis van vaststelling en expertise</i>	18
5 7 2 2	<i>Beoordeling op basis van productiejaar</i>	19
5 7 2 3	<i>Beoordeling op basis van markeringen of labels</i>	19
5 7 3	Identificatie van een asbestverdacht materiaal	19
5.8	TE INSPECTEREN RUIMTES EN MATERIALEN	20
5 8 1	Algemeen	20
5 8 2	Niet-waarneembare ruimtes en materialen	20
5 8 3	Niet vast te stellen ruimtes en materialen	20
5 8 4	Niet-inspecteerbare materialen	21
5 8 5	Inspecteerbare materialen	21
5 8 5 1	<i>Algemeen</i>	21
5 8 5 2	<i>Afdruip- en afvloeizone</i>	22
5 8 5 3	<i>Afvalstoffen</i>	22
5 8 5 4	<i>Roerende goederen</i>	23
5.9	MONSTERNAME	23
5 9 1	Algemeen	23
5 9 1 1	<i>Materiaal- of kleeftmonster</i>	23
5 9 1 2	<i>Mengmonster</i>	24
5 9 1 3	<i>Te bemonsteren lagen</i>	24
5 9 1 4	<i>Actualisatie van een asbestinventarisatattest</i>	24
5 9 2	Zorgvuldigheid en veiligheid	24
5 9 2 1	<i>Algemeen</i>	24
5 9 2 2	<i>Inherente schade</i>	25
5 9 2 3	<i>Monsternamepunt achterlaten</i>	25
5 9 3	Verplichte monstername	26
5 9 3 1	<i>Algemeen</i>	26
5 9 3 2	<i>Afwijking</i>	26
5 9 4	Representatief monster	27
5 9 4 1	<i>Algemeen</i>	27
5 9 4 2	<i>Monstervolume</i>	27
5 9 4 3	<i>Aantal monsters</i>	27
5 9 5	Laboanalyses	30
5 9 5 1	<i>Algemeen</i>	30
5 9 5 2	<i>Bewaartermijn</i>	31
5 9 5 3	<i>Laboanalyse met polarisatiemicroscop</i>	31
5 9 5 4	<i>Bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en bevestiging door vaststelling en expertise</i>	32
5 9 5 5	<i>Tegenspraak tussen analyseresultaten bij actualisatie</i>	33
5.10	EXTRAPOLATIE	33
5 10 1	Algemeen	33
5 10 2	Extrapolatie van de resultaten van laboanalyses	34
5.11	SAMENVATTENDE CONCLUSIE OVER ASBESTVEILIGHEID	35
5 11 1	Algemeen	35
5 11 2	Toets 'eenvoudig bereikbaar'	35
5 11.3	Risico-evaluatie materiaalrisico	35
5 11 3 1	<i>Algemeen</i>	35
5 11 3 2	<i>Categorie van gebondenheid</i>	36
5 11 3 3	<i>Asbestsoort</i>	37
5 11 3 4	<i>Afschermingsgraad van het gehele materiaal</i>	37
5 11 3 5	<i>Toestand van het materiaal</i>	38
5 11 3 6	<i>Asbestconcentratie</i>	40
5 11 3 7	<i>Materiaalscore</i>	40
5 11 4	Asbestcementen buitenschiltoepassingen	41

5.12	ADVIEZEN OVER HET VEILIGE BEHEER EN DE VEILIGE VERWIJDERING VAN DE ASBESTHOUDENDE MATERIALEN	42
6	DATABANK	42
6.1	ALGEMENE RICHTLIJNEN	42
6.2	ALGEMENE INFORMATIE	43
6.2.1	Foto en overzichtsplan van het inspectiegebied	43
6.2.2	Inkorten van de geldigheidsduur	43
6.2.3	Vloeroppervlakte	43
6.3	LOKALISATIE	44
6.3.1	Inspectielocatie	44
6.3.2	Constructiekaart (GIS-kaart)	44
6.3.3	Afwijkingen van de realiteit	45
6.3.4	Inspectie-eenheid	45
6.3.5	Plannen	45
6.4	FICHEBIBLIOTHEEK	46
6.4.1	Inspectiefiches	46
6.4.1.1	<i>Algemeen</i>	46
6.4.1.2	<i>Bronfiche</i>	47
6.4.1.3	<i>Beperkingsfiche</i>	47
6.4.1.4	<i>Adviesfiche</i>	47
6.4.1.5	<i>Afdruipzonefiche</i>	48
6.4.2	Identificatiemethode	49
6.4.3	Hoeveelheden	49
6.4.4	Uitzonderlijke situaties	49
6.4.5	Verplicht te beschrijven ruimtes en materialen	49
6.4.6	Foto's	50
6.4.7	Actualisatie	52
6.4.7.1	<i>Verwijdering van asbest</i>	52
6.4.7.2	<i>Wijziging van de criteria die de asbestveiligheid bepalen</i>	52
6.4.7.3	<i>Niet meer waarneembare of vast te stellen ruimtes en materialen</i>	53
6.4.7.4	<i>Inspectiegebied van een bestaand asbestinventarisatetest splitsen</i>	53
6.5	LABOANALYSES	54
6.6	BIJLAGEN	54
6.6.1	Fotoreportage	54
6.6.2	Bestaande laboanalyses	54
6.6.3	Bewijsdocumenten	54
6.6.4	Rapporteren van aanvullend onderzoek	55
6.7	PRIVACY	55
6.8	VERWERKING VAN DE INSPECTIEGEGEVENS IN DE DATABANK	56
7	AFLEVERING, RAADPLEGING EN ONTSLUITING VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST	57
7.1	GENEREREN VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST	57
7.2	AFLEVEREN ASBESTINVENTARISATTEST AAN DE OPDRACHTGEVER	57
7.3	BEHEREN EN ONTSLUITEN VAN DE DATABANK	58

1 DEFINITIES

De begrippen en definities, vermeld in artikel 3, §2 en 3, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, zijn van toepassing op dit inspectieprotocol.

Bijkomend wordt in dit inspectieprotocol verstaan onder:

- 1° asbestdeskundige: een gecertificeerde asbestdeskundige inventarisatie;
- 2° asbestlabo: een asbestlaboratorium dat door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO) erkend is voor de identificatie van asbest in materialen;
- 3° codex over het welzijn op het werk of codex: alle uitvoeringsbesluiten van de welzijnswet (met uitzondering van enerzijds het koninklijk besluit van 25 januari 2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen en anderzijds de uitvoeringsbesluiten, gebundeld in het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming of ARAB);
- 4° crepi: een afwerklaag als buitentoepassing op muren, plafonds, steunpalen, trappen en vergelijkbare dragers;
- 5° databank: de centrale databank asbestinventarisatie die de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) beheert;
- 6° identificatie: een uitspraak doen over het asbesthoudende of het niet-asbesthoudende karakter van een asbestverdacht materiaal;
- 7° inspecteerbaar: het vast te stellen materiaal waarvan identificatie en risico-evaluatie mogelijk zijn;
- 8° materialendecreet: het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- 9° opdrachtgever: de persoon die de opdrachtovereenkomst ondertekent: de eigenaar van de TCR of een gevolmachtigde die de eigenaar van de TCR aangewezen heeft;
- 10° pleisterwerk: een afwerklaag als binnentoepassing op muren, wanden, plafonds, steunpalen, trappen of vergelijkbare dragers;
- 11° TCR: een toegankelijke constructie met een risicobouwjaar;
- 12° vast te stellen (of daarvan afgeleide woorden): een waarneembaar materiaal of een waarneembare ruimte die auditief en/of visueel kunnen worden onderzocht zonder geldige onderzoeksbepierking;
- 13° waarneembaar (of daarvan afgeleide woorden): een potentieel asbestverdacht materiaal of een ruimte waarin het potentiële asbestverdachte materiaal zich bevindt, die (in theorie) onderzocht kunnen worden zonder destructieve handelingen te stellen, zijnde zonder andere materialen te beschadigen of te demonteren. De volgende handelingen worden niet beschouwd als beschadigen of demonteren:
 - a) het opheffen van materialen, behalve het uitsorteren of het opscheppen;
 - b) het op een proportionele en redelijke manier verwijderen van een stuk verf, coating, behang, flexibele dunne laag kunststof of textiel (behalve vinylzeil of een vergelijkbaar materiaal) als er een redelijk vermoeden is dat er een asbestverdacht materiaal achter het afdekkende materiaal zit;
 - c) het gebruiken van een bestaande beschadiging of opening;
 - d) een monstername met inherente schade;

- 14° welzijnswet: de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk.

2 VERPLICHTINGEN VOOR DE ASBESTDESKUNDIGE

2.1 STANDAARDONDERZOEK VOOR HET AFLEVEREN VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST

Het inspectieprotocol asbestinventarisatie beschrijft de richtlijnen voor de uitvoering van een standaardonderzoek; dit is de asbestinventarisatie voor de aflevering van een asbestinventarisatetest. De asbestdeskundige werkt naar best vermogen en volgens de bepalingen van het inspectieprotocol. De asbestdeskundige:

- 1° identificeert de vastgestelde inspecteerbare materialen;
- 2° voert alle nodige gegevens in de databank in, zodat OVAM op basis van die gegevens een asbestinventarisatetest kan afleveren.

2.2 AANVULLEND ONDERZOEK

De asbestdeskundige kan van de opdrachtgever de opdracht krijgen om een onderzoek uit te voeren dat verder gaat dan de verplichtingen voor een standaardonderzoek. Een onderzoek dat verder gaat dan de verplichtingen voor een standaardonderzoek, is hierna aanvullend onderzoek te noemen. De opdrachtovereenkomst voor aanvullend onderzoek beschrijft voldoende gedetailleerd en eenduidig welk type aanvullend onderzoek de asbestdeskundige uitvoert, op welke locaties en, als dat van toepassing is, tot op welk niveau.

Bij een aanvullend onderzoek voert de asbestdeskundige altijd voor het volledige inspectiegebied een standaardonderzoek uit. Daarnaast voert de asbestdeskundige de aanvullende onderzoekshandelingen uit in overeenstemming met de opdrachtovereenkomst. De deskundige volgt voor de aanvullende onderzoekshandelingen minimaal de richtlijnen voor het standaardonderzoek wat betreft:

- 1° de materialen, ruimtes en constructies die door het aanvullend onderzoek bijkomend onderzocht moeten worden;
- 2° de materialen die door het aanvullend onderzoek waarneembaar worden.

De samenvattende conclusie van het asbestinventarisatetest neemt de bevindingen van het aanvullend onderzoek mee in rekening.

3 OPDRACHT AFBAKENEN

3.1 OPDRACHTOVEREENKOMST

3.1.1 Gebruik van de opdrachtovereenkomst

Een opdrachtovereenkomst die door beide partijen ondertekend is, bewijst het mandaat van de asbestdeskundige om voor het inspectiegebied:

- 1° een standaardonderzoek uit te voeren;
- 2° een standaardonderzoek uit te voeren, uitgebreid met een aanvullend onderzoek;
- 3° een asbestinventaris of een asbestinventarisatetest van het inspectiegebied te raadplegen.

Voor het opstellen van de opdrachtovereenkomst gebruikt de asbestdeskundige het meest recente door OVAM beschikbaar gestelde sjabloon van opdrachtformulier dat geldt voor dat type van opdracht. De asbestdeskundige gebruikt hiervoor geen opdrachtformulier dat afwijkt van het sjabloon van opdrachtformulier dat OVAM ter beschikking stelt.

De asbestdeskundige laadt de ondertekende opdrachtovereenkomst op in de databank.

De asbestdeskundige houdt de documenten die als bijlage bij de opdrachtovereenkomst gevoegd zijn, ter beschikking als die deze documenten niet oplaadt in de databank.

3.1.2 Gebruik van informatie en documenten

De asbestdeskundige gebruikt alleen documenten als bewijsdocument, als die minstens de inspectielocatie en de opmaakdatum van het document bevatten.

Als de asbestdeskundige beoordeelt of een materiaal asbestverdacht is of niet op basis van het productiejaar, vermeld in titel 5.7.2.2, dan gebruikt die alleen documenten als bewijsdocument, als die minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de inspectielocatie;
- 2° de opmaakdatum van het document;
- 3° een duidelijke verwijzing naar de betrokken plaats in het inspectiegebied;
- 4° een beschrijving van de geplaatste toepassing;
- 5° de datum van productie of van plaatsing van het materiaal.

De asbestdeskundige gebruikt alleen foto's of ander beeldmateriaal:

- 1° om het bouwjaar te bepalen (zie titel 3.2.3.3) als de opmaakdatum en de betrokken plaats van het inspectiegebied duidelijk herkenbaar zijn;
- 2° om de verwijdering van een materiaal te bewijzen als de betrokken plaats van het inspectiegebied duidelijk herkenbaar is (zie titel 6.4.7.1).

Een eenzijdige verklaring die de asbestdeskundige ontvangt via de opdrachtgever, is geen geldig bewijsdocument.

Het is de verantwoordelijkheid van de asbestdeskundige om de bruikbaarheid van de informatie die opgenomen is in de opdrachtovereenkomst en de bijgevoegde documenten, te beoordelen en om te beslissen hoe die daarmee omgaat bij de asbestinventarisatie. De asbestdeskundige doet dat op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse.

Bij conflict of twijfel tussen informatie of documenten en vaststellingen ter plaatse hebben de vaststellingen ter plaatse van de asbestdeskundige voorrang.

3.2 VERPLICHTING OM TE BESCHIKKEN OVER EEN ASBESTINVENTARISATTEST

3.2.1 Algemeen

De verplichting om te beschikken over een asbestinventarisatetest geldt alleen voor toegankelijke constructies met risicobouwjaar en voldoende grondoppervlakte. Als de asbestdeskundige op basis van de aangeleverde informatie beoordeelt dat een bepaalde constructie niet onder die verplichting valt, dan deelt de asbestdeskundige dat mee aan de opdrachtgever.

3.2.2 Toegankelijke constructie

Een toegankelijke constructie:

- 1° bestaat minstens uit een dak dat gedragen wordt door constructie-elementen
- 2° en laat toe dat een persoon er normaal in kan staan of lopen.

Onder dak wordt begrepen: elk dak en/of dakgebinte en/of plafond, waarbij het volstaat om minstens één enkel steunelement te hebben om de constructie te kunnen dragen.

De constructie laat toe dat een persoon er normaal in kan staan of lopen als de constructie minimaal 1,75 meter hoog is.

3.2.3 Bouwjaar

3.2.3.1 Algemeen

Het bouwjaar, zoals opgenomen in de kadastrale legger, is het referentiebouwjaar om te beoordelen of een constructie een risicobouwjaar heeft. Dat bouwjaar heeft voorrang op andere informatiebronnen.

Als het referentiebouwjaar niet opgenomen is in een kadastrale legger, dan wordt het bouwjaar van een constructie bepaald door de drie categorieën van bewijsdocumenten, vermeld in titel 3.2.3.3.

Als de kadastrale legger geen bouwjaar vermeldt en er geen andere bewijsdocumenten beschikbaar zijn om het bouwjaar aan te tonen, dan is de

constructie een constructie met risicobouwjaar. In dat geval schat de asbestdeskundige het in te vullen bouwjaar in de databank naar best vermogen in op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse.

3.2.3.2 Bouwjaar bepalen met kadastrale legger

Als de kadastrale legger een interval tussen twee jaartallen aanduidt als bouwjaar, dan geldt het gemiddelde tussen die jaartallen als referentiebouwjaar. Als dat van toepassing is, dan wordt het gemiddelde afgerond naar het lager gelegen gehele getal.

Als in de kadastrale legger voor de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen het referentiebouwjaar ontbreekt, dan wordt de kadastrale legger gebruikt van een privatieve kavel die hoort bij dezelfde constructie als de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen, op voorwaarde dat:

- 1° de privatieve kavel en de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen tot dezelfde constructie behoren;
- 2° de privatieve kavel opgetrokken is in dezelfde bouwfase als de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen.

3.2.3.3 Bouwjaar bepalen met bewijsdocumenten

Het bepalen van het bouwjaar van een constructie op basis van bewijsdocumenten, kan alleen met de volgende categorieën van documenten, met bijgeteld correctiejaar:

- 1° cat. I: bewijsdocumenten die dateren van na de oplevering van de werken: het op het document vermelde bouwjaar +0 jaar;
- 2° cat. II: bewijsdocumenten die dateren van tijdens de uitvoering van de werken: het op het document vermelde bouwjaar +1 jaar;
- 3° cat. III: bewijsdocumenten die dateren van vóór de uitvoering van de werken: het op het document vermelde bouwjaar +2 of +3 jaar.

Als meerdere bewijsdocumenten uit categorie I, II en III beschikbaar zijn, dan heeft het bewijsdocument uit de hoogste categorie (I > II > III, waarbij I de hoogste categorie is) voorrang.

De bewijsdocumenten, met bijgeteld correctiejaar, zijn als volgt ingedeeld:

- 1° cat. I-bewijsdocumenten die dateren van na de oplevering van de werken (+0 jaar):
 - a) de factuur van een aannemer;
 - b) het formulier voor fiscale aftrek of het aanvraagdossier voor een premie of subsidie (op basis van de datum van de goedkeuring of uitvoering);
 - c) het proces-verbaal van voorlopige of definitieve oplevering;
 - d) het EPB-verslag (energieprestatie en binnenklimaat);
 - e) het postinterventiedossier;
- 2° cat. II-bewijsdocumenten die dateren van tijdens de uitvoering van de werken (+1 jaar):

- a) het bouwjaar, af te leiden van constructiedelen die niet zijn gewijzigd sinds de oplevering;
 - b) het uitvoeringsplan;
 - c) het lastenboek, de meetstaat of het aanbestedingsplan;
 - d) de offerte of bestelbon;
 - e) het verslag of proces-verbaal van de algemene vergadering van mede-eigenaars;
 - f) de aannemingsovereenkomst;
 - g) het werfverslag of de vorderingsstaat;
 - h) de factuur van bouwmaterialen of een leveringsbon;
 - i) foto's of ander beeldmateriaal, genomen tijdens de uitvoering van de werken;
- 3° cat. III-bewijsdocumenten die dateren van vóór de uitvoering van de werken (+2 of +3 jaar):
- a) de stedenbouwkundige vergunning (+2 jaar);
 - b) de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning (+3 jaar).

Bij conflict tussen de bewijsdocumenten en vaststellingen ter plaatse, hebben de vaststellingen ter plaatse voorrang en wordt een worst-casebenadering gehanteerd. Bij een worst-casebenadering is de constructie een constructie met risicobouwjaar.

3.2.4 Grondoppervlakte afbakenen en de som ervan bepalen

De grondoppervlakte is de loodrechte, horizontale projectie op het maaiveld, van het dak gemeten aan de buitenzijden.

Een asbestinventarisatetest is niet verplicht als er:

- 1° maar één TCR aanwezig is in het inspectiegebied en de grondoppervlakte van die constructie kleiner dan 20 m² is;
- 2° meerdere TCR's aanwezig zijn in het inspectiegebied en de som van de grondoppervlaktes van de constructies in het inspectiegebied kleiner dan 20 m² is.

In afwijking van het voorgaande is een asbestinventarisatetest toch verplicht voor een TCR als de TCR of één van de TCR's bouwkundig deel uitmaakt van een toegankelijke constructie met een grondoppervlakte die gelijk is aan of groter is dan 20 m².

4 INSPECTIEGEBIED AFBAKENEN

4.1 GEBOUW, GEBOUWEENHEID EN WOONEENHEID

Gebouwen zijn toegankelijke constructies, die onderverdeeld kunnen worden in één of meer gebouweenheden en/of gebouwdelen.

De gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen van een gebouw zijn een gebouweenheid.

Een wooneenheid is een gebouweenheid die beschikt over de woonvoorzieningen om autonoom te functioneren en die een eigen afsluitbare toegang heeft vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde circulatieruimte. De minimale woonvoorzieningen zijn:

- 1° een woonruimte (met een slaapruiimte);
- 2° een eigen toilet;
- 3° een eigen bad of douche;
- 4° een eigen keuken of kitchenette.

4.2 ALGEMENE RICHTLIJNEN

4.2.1 Algemeen

De opdrachtovereenkomst beschrijft voldoende gedetailleerd en eenduidig één of meer inspectiegebieden. De opdrachtovereenkomst vermeldt welke constructies en niet-constructies tot hetzelfde inspectiegebied behoren.

Een asbestinventarisatetest betreft altijd één inspectiegebied. Per inspectiegebied kan er ook maar één asbestinventarisatetest opgemaakt worden.

Een inspectiegebied bestaat uit één of meer gebouwen en/of één of meer gedeeltelijke gebouwen, bestaande uit één of meer gebouweenheden en/of gebouwdelen.

Een inspectiegebied bevat:

- 1° constructies en niet-constructies van dezelfde eigenaar;
- 2° maximaal één wooneenheid;
- 3° alleen constructies en niet-constructies op aangrenzende percelen.

De gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen vormen onderwerp van een apart asbestinventarisatetest met de vermelding 'Gemeenschappelijke delen'. Het asbestinventarisatetest gemene delen en het asbestinventarisatetest gemeenschappelijk gebruikte delen zijn evenwaardig aan elkaar.

De asbestdeskundige bakent het inspectiegebied af en houdt rekening met, als dat van toepassing is, diens vaststellingen van de actuele situatie ter plaatse op het ogenblik dat die de asbestinventaris opstelt en het asbestinventarisatetest genereert.

4.2.2 Aangrenzende percelen

Als een eigendom bestaat uit constructies of niet-constructies op verschillende percelen en die percelen gescheiden zijn door een perceel van dezelfde eigenaar, dan mag de asbestdeskundige die constructies en niet-constructies opnemen in hetzelfde inspectiegebied, in afwijking van titel 4.2.1.

De aanwezigheid van een servitudeweg of erfdienstbaarheid is geen andere eigendom en dus geen aanleiding om een inspectiegebied op te delen.

4.2.3 Gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen

Het afbakenen van de delen gebeurt, indien beschikbaar, op basis van de beschrijving van de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen en de privatieve kavels in de basisakte, de statuten van het gebouw, het reglement van de mede-eigendom of het reglement van interne orde. De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten die de afbakening van de delen onderbouwen op in de databank.

Als het niet duidelijk is, op basis van bewijsdocumenten, wie de eigenaar is van bepaalde gebouwdelen, dan vermeldt de opdrachtovereenkomst bij de beschrijving van het inspectiegebied duidelijk wie de eigenaar is van de gebouwdelen. De asbestdeskundige vermeldt de eigenaar in overleg met de opdrachtgever en op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse.

Als de asbestdeskundige nog steeds niet kan bepalen wie de eigenaar is van bepaalde gebouwdelen, dan beschouwt de asbestdeskundige die gebouwdelen als onderdeel van het inspectiegebied van de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen en als onderdeel van het inspectiegebied van de privatieve kavel.

4.3 AFWIJKINGEN

4.3.1 Vrijwillige opsplitsing

De opdrachtgever kan verzoeken om een inspectiegebied vrijwillig op te splitsen in meerdere inspectiegebieden, rekening houdend met titel 4.2.1, op voorwaarde dat elk inspectiegebied als een gebouweenheid kan functioneren.

Bovendien omvatten de respectievelijke inspectiegebieden samen alle constructies en niet-constructies van het vrijwillig op te splitsen inspectiegebied.

4.3.2 Gemene muur of afscheiding

In afwijking van titel 4.2.3 is er voor een gemene muur of afscheiding, conform de definitie in het Burgerlijk Wetboek, artikel 3.103, geen apart asbestinventarisatetest gemene delen nodig. De asbestdeskundige beschouwt die gemene muur of afscheiding als onderdeel van elk betrokken inspectiegebied.

Als de muur of afscheiding niet gemeen is en geen eigendom is van de eigenaar voor wie de asbestdeskundige de asbestinventaris opmaakt, dan laadt de asbestdeskundige het bewijsdocument daarvan op in de databank.

4.3.3 Zorgwoning

Een zorgwoning die een aparte wooneenheid vormt, is altijd ondergeschikt aan een andere wooneenheid.

De asbestdeskundige kan de zorgwoning en de wooneenheid waaraan ze ondergeschikt is in één inspectiegebied opnemen, in afwijking van titel 4.2.1, op voorwaarde dat:

- 1° de zorgwoning beschikt over een geldig statuut als zorgwoning en de asbestdeskundige beschikt over de melding of omgevingsvergunning met betrekking tot het statuut als zorgwoning;
- 2° de asbestdeskundige maximaal één ondergeschikte wooneenheid met functie zorgwoning opneemt in het inspectiegebied;
- 3° dat gevraagd is in de opdrachtovereenkomst.

De asbestdeskundige laadt de melding of omgevingsvergunning met betrekking tot het statuut als zorgwoning als bewijsdocument op in de databank.

5 ONDERZOEKSMETHODE

5.1 COMMUNICATIE MET DE OPDRACHTGEVER

De asbestdeskundige communiceert in elke fase van het onderzoek duidelijk met de opdrachtgever. De asbestdeskundige brengt de opdrachtgever minstens op de hoogte van de volgende elementen die noodzakelijk zijn voor het onderzoek:

- 1° ten laatste bij het invullen en ondertekenen van de opdrachtovereenkomst en vóór de start van de fysieke rondgang ter plaatse:
 - a) het belang en de betekenis van de verschillende onderdelen van de opdrachtovereenkomst;
 - b) het belang van de duidelijke afbakening van het inspectiegebied in de opdrachtovereenkomst, in het bijzonder als:
 - 1) de opdrachtgever vraagt om het inspectiegebied vrijwillig op te splitsen;
 - 2) het inspectiegebied een gedeeltelijk gebouw omvat;
 - 3) het inspectiegebied privatieve, gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen omvat;
 - 4) er een aanvullend onderzoek is;
 - c) het belang van het aanleveren van bepaalde informatie of documenten;
 - d) de betekenis en de praktische uitvoering van een standaardonderzoek met monsternames, maar zonder destructieve handelingen en, als dat van toepassing is, aanvullend onderzoek dat de opdrachtgever heeft gevraagd;
 - e) de monsternames, waaronder:
 - 1) het belang van monsternames en de gevolgen als identificatie met monstername en laboanalyse niet mogelijk zijn;
 - 2) de materialen waarvoor monstername altijd verplicht is;
 - 3) de manier waarop de asbestdeskundige het herstel van het monsternamepunt na een monstername uitvoert;
 - f) de mogelijke impact van onderzoeksbeperkingen en vooral van kortetermijnonderzoeksbeperkingen en de manier waarop die vermeden kunnen worden, in het bijzonder met betrekking tot:
 - 1) de onveilige situaties of ontoegankelijkheden;

- 2) het onderzoek van de ruimtes en materialen van de liftinfrastructuur;
- 2° vóór het genereren van het asbestinventarisatetest, als dat van toepassing is, en, als dat mogelijk is, al tijdens het plaatsbezoek:
 - a) de afwijkingen op de constructiekaart ten opzichte van de vaststellingen ter plaatse;
 - b) de betekenis van de eventuele onderzoeksbeperkingen;
 - c) de noodzaak om kortetermijnonderzoeksbeperkingen te verhelpen;
 - d) de reden waarom de asbestdeskundige geen monsters heeft genomen van minstens de asbestverdachte materialen, vermeld in titel 5.9.3.2;
 - e) de reden waarom de asbestdeskundige de aangeleverde informatie of documenten niet bruikbaar vindt als bewijsdocument;
- 3° in elke fase van het onderzoek:
 - a) de informatie over de risico's van de aanwezige materialen en de te nemen maatregelen, in het bijzonder bij materialen met hoog risico;
 - b) als de opdrachtgever het vraagt: informatie over het Vlaamse asbestafbouwbeleid of het doel van het asbestinventarisatetest.

5.2 VOORONDERZOEK

In het vooronderzoek analyseert de asbestdeskundige een eerste keer alle ontvangen informatie en documenten voor de asbestinventarisatie.

De asbestdeskundige zorgt ervoor dat die de informatie en documenten die nuttig zijn tijdens het plaatsbezoek op een eenvoudige manier ter beschikking heeft.

5.3 BASISUITRUSTING

De asbestdeskundige beschikt tijdens het plaatsbezoek aan het inspectiegebied over de geschikte basisuitrusting om een standaardonderzoek uit te voeren. Het is geen geldige onderzoeksbeperking als de basisuitrusting ontbreekt, niet of onvoldoende onderhouden is of niet functioneert.

De basisuitrusting heeft minstens de volgende onderdelen:

- 1° uitrusting zoals verplicht door de welzijnswet, ongeacht de werksituatie van de asbestdeskundige;
- 2° persoonlijke beschermingsmiddelen;
- 3° gereedschap om een standaardonderzoek uit te voeren in het inspectiegebied;
- 4° gereedschap voor een monsternamen;
- 5° reinigingsmateriaal en materiaal voor zorgvuldige afvalafvoer.

De asbestdeskundige kiest en gebruikt de onderdelen van de basisuitrusting die nodig zijn in een bepaalde situatie.

5.4 PLAATSBEZOEK

5.4.1 Algemeen

Het plaatsbezoek omvat steeds een fysieke rondgang ter plaatse door de asbestdeskundige.

De asbestdeskundige voert tijdens het plaatsbezoek waar nodig een risicoanalyse van de omgeving uit en voert het plaatsbezoek volgens de regels van de kunst uit, op een zorgvuldige en veilige manier. De asbestdeskundige voert de risicoanalyse en het plaatsbezoek uit, waarbij die:

- 1° werkt met geschikt gereedschap en de geschikte uitrusting om het inspectiegebied te onderzoeken;
- 2° de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt;
- 3° potentieel asbestgecontamineerde ruimtes veilig betreedt en verlaat;
- 4° rekening houdt met de risico's van het werken met asbest en de nodige maatregelen neemt om het inspectiegebied veilig te onderzoeken;
- 5° rekening houdt met de ontvangen informatie en documenten.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens die de asbestdeskundige in de databank invoert en overneemt, ook als die geen plaatsbezoek uitvoert of slechts voor een deel van het inspectiegebied een plaatsbezoek uitvoert.

5.4.2 Origineel asbestinventarisatetest

Een origineel asbestinventarisatetest is het asbestinventarisatetest dat gegenereerd is voor de eerste asbestinventaris die een asbestdeskundige voor het inspectiegebied invoert in de databank.

De asbestdeskundige voert minimaal één plaatsbezoek aan het volledige inspectiegebied uit voor de opmaak van een origineel asbestinventarisatetest, tenzij het een splitsing van een inspectiegebied met een bestaand asbestinventarisatetest betreft. De asbestdeskundige splitst het inspectiegebied door de actualisatie, vermeld in titel 5.4.3, van het bestaand asbestinventarisatetest.

5.4.3 Actualisatie van het asbestinventarisatetest

Als er voor een inspectiegebied al een asbestinventarisatetest bestaat, dan kan de asbestdeskundige voor dat inspectiegebied geen nieuwe originele asbestinventaris opstellen. De asbestdeskundige actualiseert dan de asbestinventaris van het betrokken asbestinventarisatetest.

Als de geldigheidsduur van het te actualiseren asbestinventarisatetest verstreken is, dan voert de asbestdeskundige minimaal één plaatsbezoek uit aan het volledige inspectiegebied voor die de asbestinventaris van dat asbestatetest actualiseert. In afwijking van het voorgaande is een plaatsbezoek niet verplicht als de asbestdeskundige een asbestinventaris actualiseert naar aanleiding van een administratieve aanpassing van de asbestinventaris, tenzij de

asbestdeskundige beoordeelt dat het nodig is om alsnog een gedeeltelijk of volledig plaatsbezoek uit te voeren.

De asbestdeskundige die de asbestinventaris van een geldig asbestinventarisatetest actualiseert, beoordeelt, op basis van diens expertise en de ontvangen informatie of documenten, of het nodig is om een plaatsbezoek uit te voeren van het hele inspectiegebied of een deel ervan. De ontvangen informatie of documenten omvatten minstens beeldmateriaal van de actuele situatie van het inspectiegebied. In afwijking van het voorgaande is een plaatsbezoek verplicht:

- 1° als er nieuwe asbesthoudende materialen zijn aangetroffen: minstens aan het materiaal in kwestie;
- 2° bij aanvullend onderzoek: minstens aan het deel van het inspectiegebied waarop de asbestdeskundige het aanvullend onderzoek uitvoert;
- 3° bij het opheffen van een onderzoeksbeperking: minstens aan het deel van het inspectiegebied waarop de onderzoeksbeperking betrekking had;
- 4° bij het uitbreiden van het inspectiegebied met een deel dat geen deel uitmaakt van een ander asbestinventarisatetest: minstens aan het deel waarmee het inspectiegebied wordt uitgebreid.

De asbestdeskundige beoordeelt op eigen verantwoordelijkheid of er bijkomend een plaatsbezoek nodig is aan het volledige inspectiegebied of aan bepaalde andere delen van het inspectiegebied.

Als de asbestdeskundige op basis van de ontvangen informatie of documenten beoordeelt dat een plaatsbezoek niet of slechts gedeeltelijk nodig is, dan laadt die de gebruikte informatie of documenten als bewijsdocument op in de databank.

5.5 NIET TE INSPECTEREN CONSTRUCTIES

Toegankelijke en niet-toegankelijke constructies en ruimtes die volledig gebouwd zijn na het jaar 2000, en die zich in het inspectiegebied van de TCR bevinden, worden uitgesloten van verdere inspectie. Het gaat enkel om constructies en ruimtes die een volledige nieuwbouw zijn en niet een gedeeltelijke of volledige renovatie, behalve als door de renovatie het bouwjaar in het kadaster is aangepast. De asbestdeskundige mag deze constructie en ruimtes alleen uitsluiten op basis van de bewijsdocumenten, vermeld in titel 3.2.3.3. De asbestdeskundige neemt de constructies en ruimtes op in een uitsluitingsfiche en laadt de gebruikte bewijsdocumenten op in de databank.

Als de asbestdeskundige uit de ontvangen informatie en bewijsdocumenten afleidt dat er in deze niet te inspecteren constructies materialen gebruikt werden met een productiedatum die mogelijk wel van voor 2001 is, dan vallen die materialen onder de te inspecteren materialen, vermeld in titel 5.8. In dat geval laadt de asbestdeskundige de gebruikte bewijsdocumenten op in de databank.

Als een openbare, technische TCR zich bevindt in een inspectiegebied van een andere TCR waarvoor wel een verplichting om te beschikken over een asbestinventarisatetest geldt, dan maakt de openbare, technische TCR geen

onderdeel uit van het inspectiegebied van de andere TCR. In dat geval beschrijft de asbestdeskundige wel de aanwezigheid van de openbare, technische TCR verplicht in een adviesfiche voor dat asbestinventarisatetest. In de databank laadt de asbestdeskundige een bewijsdocument op dat aantoont dat het gaat om een openbare, technische TCR.

5.6 ONDERZOEKSBEPERKINGEN

5.6.1 Algemeen

De asbestdeskundige kan tijdens het plaatsbezoek stuiten op permanente of tijdelijke onderzoeksbeperkingen. De asbestdeskundige bepaalt welke soort onderzoeksbeperking van toepassing is. De asbestdeskundige motiveert en rapporteert de onderzoeksbeperking in een beperkingsfiche. Als dat van toepassing is, dan kan de asbestdeskundige de onderzoeksbeperking onderbouwen met de nodige bewijsdocumenten.

In afwijking van het voorgaande rapporteert een asbestdeskundige een onderzoeksbeperking waardoor die een identificeerbaar materiaal niet kan bemonsteren, niet in een beperkingsfiche. De asbestdeskundige beschrijft en documenteert die onderzoeksbeperking in de bronfiche van het materiaal en aan de hand van beeldmateriaal in de databank.

Een permanente onderzoeksbeperking is structureel van aard. Het verhelpen ervan vergt een bouwkundige ingreep of is niet mogelijk binnen het normale gebruik van het gebouw of de normale beheers- en onderhoudscycli, of een vergelijkbare stilstand bij industriële installaties.

Een tijdelijke onderzoeksbeperking is niet structureel en is gelinkt aan een tijdelijke situatie die door de opdrachtgever verholpen kan worden. Er zijn twee soorten tijdelijke onderzoeksbeperkingen:

- 1° een kortetermijnonderzoeksbeperking:
 - a) die te verhelpen is binnen een redelijke termijn;
 - b) die proportioneel is ten opzichte van de aard van de onderzoeksbeperking: de opheffing van de beperking is technisch haalbaar en uitvoerbaar tegen een redelijke kostprijs;
- 2° een middellangetermijnonderzoeksbeperking: alle andere onderzoeksbeperkingen die niet permanent en niet kortetermijn zijn.

De asbestdeskundige mag een asbestinventarisatetest genereren met een geldige permanente of middellangetermijnonderzoeksbeperking. De asbestdeskundige mag een asbestinventarisatetest niet genereren bij het bestaan van een kortetermijnonderzoeksbeperking.

5.6.2 Richtlijnen voor de beoordeling van specifieke onderzoeksbeperkingen

5.6.2.1 Verkrijgen van toegang tot het inspectiegebied

Een weigering van toegang tot het inspectiegebied of tot een deel van het inspectiegebied is geen geldige onderzoeksbeperking, noch bij de opmaak van

een origineel asbestinventarisatetest, noch bij de actualisatie van een asbestinventarisatetest, tenzij de asbestdeskundige de nodige en beschikbare maatregelen heeft getroffen om alsnog toegang te kunnen verkrijgen, maar de toegang uiteindelijk niet heeft gekregen. De asbestdeskundige stelt in dat geval een beperkingsfiche op met een middellangetermijnonderzoeksbepierking. In de beperkingsfiche beschrijft de asbestdeskundige de nodige en beschikbare maatregelen die die heeft genomen. De asbestdeskundige kan dat onderbouwen met de nodige bewijsdocumenten. De asbestdeskundige onderzoekt daarnaast de delen van het inspectiegebied die niet begrepen zijn in de onderzoeksbepierking.

Als een deuopening, die toegang geeft tot (een deel van) het inspectiegebied, geblokkeerd is door een materiaal zonder slot, dan worden de ruimtes en materialen achter de deuopening hierdoor niet beschouwd als niet-waarneembaar. Het niet-deblokkeren van deze deuopening is geen geldige onderzoeksbepierking.

5.6.2.2 Hoogte en veiligheid

De hoogte is alleen een geldige onderzoeksbepierking voor het niet kunnen onderzoeken van ruimtes en materialen die zich bevinden op een hoogte hoger dan 3,50 meter vanaf een vaste ondergrond.

Voor ruimtes met een hoogte die lager is dan 1,5 meter is er een permanente onderzoeksbepierking.

Een asbestdeskundige kan zich beroepen op de Welzijnswet om een onderzoeksbepierking in te roepen, ook als de asbestdeskundige geen werknemer is. De asbestdeskundige beschrijft in de databank waarom die zich beroept op de Welzijnswet.

Het betreden van een potentieel asbestgecontamineerde ruimte of het nemen van een monster van een asbestverdacht materiaal zijn veiligheidsrisico's die inherent zijn aan een standaardonderzoek. De asbestdeskundige maakt gebruik van de basisuitrusting tijdens de asbestinventarisatie, schat de veiligheidsrisico's in en toetst die aan de Welzijnswet.

5.6.2.3 Bekwaamheid en bevoegdheid

Als de asbestdeskundige niet bekwaam of bevoegd is om een inspectiegebied, of een deel daarvan, te onderzoeken, dan is dit geen geldige onderzoeksbepierking.

In afwijking van het voorgaande kan de asbestdeskundige een geldige onderzoeksbepierking inroepen voor waarneembare ruimtes en materialen die horen bij de liftinfrastructuur, onder de volgende cumulatieve voorwaarden:

- 1° de asbestdeskundige kan die ruimtes en materialen alleen vaststellen door acties van een externe bekwame en bevoegde persoon, maar die persoon kan geen toegang verlenen binnen een redelijke termijn;
- 2° de asbestdeskundige beschikt over een bestaande asbestinventaris:
 - a) die niet is opgemaakt in het kader van een asbestinventarisatetest;
 - b) waarin de respectieve ruimtes en materialen worden beschreven;
 - c) die voldoet aan de voorwaarden van een bewijsdocument, vermeld in titel 3.1.2;

- 3° de asbestdeskundige laadt die asbestinventaris op in de databank;
- 4° de asbestdeskundige stelt een beperkingsfiche op met een middellangetermijnonderzoeksbepanking met betrekking tot de niet vast te stellen ruimtes en materialen. In de beperkingsfiche motiveert de asbestdeskundige waarom een externe bekwame en bevoegde persoon binnen een redelijke termijn geen toegang kon verlenen tot de respectieve ruimtes en materialen;
- 5° in overeenstemming met de bepalingen uit titel 5.8.2 en titel 5.8.3: de asbestdeskundige gebruikt verplicht een adviesfiche om asbesthoudend materiaal te beschrijven dat niet-waarneembaar en/of niet vast te stellen is, en dat opgenomen is in die asbestinventaris, vermeld in punt 2°;
- 6° de asbestdeskundige onderzoekt daarnaast de waarneembare ruimtes en materialen die horen bij de liftinfrastructuur die niet begrepen zijn in de onderzoeksbepanking.

Fobieën of allergieën van de asbestdeskundige vormen geen geldige onderzoeksbepanking.

5.7 ASBESTVERDACHT

5.7.1 Algemeen

De asbestdeskundige kan vastgestelde materialen beschouwen als niet-asbestverdacht. Dat kan als die beoordeling mogelijk is als:

- 1° niet-asbestverdacht op basis van vaststelling en expertise;
- 2° niet-asbestverdacht op basis van bewijsdocumenten en de bevestiging door vaststelling en expertise.

De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten op in de databank.

5.7.2 Richtlijnen voor de beoordeling als (niet) asbestverdacht

5.7.2.1 Beoordeling alleen op basis van vaststelling en expertise

In afwijking van titel 5.7.1 geldt, zonder bewijsdocumenten, alleen op basis van vaststelling en expertise, voor de materialen in onderstaande lijst dat:

- 1° de asbestdeskundige ze beoordeelt als asbestverdacht;
- 2° in overeenstemming met titel 5.7.3, een monsternamen en laboanalyse noodzakelijk zijn om ze als niet-asbesthoudend te identificeren.

De bepalingen in deze titel gelden voor onderstaande lijst van materialen:

- 1° calciumsilicaatplaat;
- 2° zwarte lijm;
- 3° relatief harde en/of pasta-achtige mastiek of kit;
- 4° bitumen, roofing, teer;
- 5° spuitlagen, bevloeking;
- 6° thermisch isolerend materiaal in gips en/of cement;
- 7° pleisterwerk;
- 8° crepi;

- 9° tegellijm faïencetegels;
- 10° vezelcement.

5.7.2.2 Beoordeling op basis van productiejaar

Materialen die geproduceerd zijn na het jaar 2000, kan de asbestdeskundige als niet-asbestverdacht beschouwen als die het productiejaar van het materiaal kent. De asbestdeskundige beoordeelt op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse of de vermelde datum op een bewijsdocument of de vermelde datum op het vastgestelde materiaal representatief is voor het productiejaar.

Als de asbestdeskundige het plaatsingsjaar gebruikt voor de beoordeling van het productiejaar van een vezelcementmateriaal, dan mag die een materiaal alleen als niet-asbestverdacht beschouwen vanaf het plaatsingsjaar 2005.

Als de asbestdeskundige twijfelt over het productiejaar of de juistheid van het bewijsdocument, dan beschouwt de asbestdeskundige het materiaal toch als asbestverdacht.

5.7.2.3 Beoordeling op basis van markeringen of labels

Markeringen of labels van het type NT, AFM of gelijkwaardig op het bewijsdocument of op het vastgestelde materiaal mag de asbestdeskundige niet gebruiken om een materiaal te beoordelen als niet-asbestverdacht.

5.7.3 Identificatie van een asbestverdacht materiaal

De asbestdeskundige kan een asbestverdacht materiaal alleen als niet-asbesthoudend identificeren op basis van:

- 1° een bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 2° een monstername door de asbestdeskundige met laboanalyse door een asbestlabo.

De asbestdeskundige kan een asbestverdacht materiaal als asbesthoudend identificeren op basis van:

- 1° vaststelling en expertise (beoordeling als asbestverdacht en dus asbesthoudend);
- 2° voorkennis en een beoordeling met het blote oog;
- 3° een bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 4° bewijsdocumenten (andere dan bestaande laboanalyse) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 5° een monstername door de asbestdeskundige met laboanalyse door een asbestlabo.

De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten op in de databank.

5.8 TE INSPECTEREN RUIMTES EN MATERIALEN

5.8.1 Algemeen

De te inspecteren materialen zijn alle asbestverdachte materialen in het inspectiegebied, ongeacht of ze waarneembaar, vast te stellen en/of inspecteerbaar zijn en ongeacht het eigendomsstatuut ervan. De situatie ter plaatse tijdens de asbestinventarisatie bepaalt of de te inspecteren materialen inspecteerbaar zijn of niet.

De asbestdeskundige voert het standaardonderzoek enerzijds uit vanaf het inspectiegebied en anderzijds vanaf vrij toegankelijke openbare domeinen. In afwijking van het voorgaande onderzoekt de asbestdeskundige het inspectiegebied:

- 1° bij het onderzoek van een privatieve kavel: ook vanaf de gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen die voor de eigenaar vrij toegankelijk zijn;
- 2° bij een vrijwillige opsplitsing: ook vanaf de overige inspectiegebieden die bij de vrijwillige opsplitsing betrokken zijn;
- 3° vanaf een ander inspectiegebied, als de opdrachtgever daar expliciet om vraagt in de opdrachtovereenkomst bij de beschrijving van het inspectiegebied en als die de asbestdeskundige toegang verschaft tot dat inspectiegebied.

5.8.2 Niet-waarneembare ruimtes en materialen

De asbestdeskundige gebruikt verplicht een adviesfiche om een asbesthoudend materiaal te beschrijven dat niet-waarneembaar is, en dat opgenomen is in de opdrachtovereenkomst en/of op ontvangen bewijsdocumenten. De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten, indien aanwezig, op in de databank. In afwijking van titel 5.4.1, 3e lid, is de asbestdeskundige niet verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens over dit niet-waarneembaar materiaal die de asbestdeskundige overneemt uit de opdrachtovereenkomst en/of ontvangen bewijsdocumenten.

Niet-waarneembare materialen die waarneembaar worden door destructieve handelingen bij een aanvullend onderzoek, beschouwt de asbestdeskundige verder als waarneembare materialen.

5.8.3 Niet vast te stellen ruimtes en materialen

Waarneembare ruimtes en materialen die de asbestdeskundige vanwege een onderzoeksbeperking niet kan vaststellen, rapporteert de asbestdeskundige in een beperkingsfiche. De asbestdeskundige gebruikt daarnaast optioneel een adviesfiche.

Een constructie die de asbestdeskundige niet kan vaststellen, waardoor die de materialen of ruimtes van de constructie niet kan vaststellen, neemt de asbestdeskundige op in een beperkingsfiche. De asbestdeskundige gebruikt daarnaast optioneel een adviesfiche.

De asbestdeskundige gebruikt verplicht een beperkingsfiche om een asbesthoudend materiaal te beschrijven dat waarneembaar, maar niet vast te stellen is, en dat opgenomen is in de opdrachtovereenkomst en/of op ontvangen bewijsdocumenten. De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten op in de databank. In afwijking van titel 5.4.1, 3e lid, is de asbestdeskundige niet verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens over dit niet vast te stellen materiaal die de asbestdeskundige overneemt uit de opdrachtovereenkomst en/of ontvangen bewijsdocumenten.

5.8.4 Niet-inspecteerbare materialen

Niet-inspecteerbare materialen zijn vast te stellen materialen waarbij wel identificatie maar geen risico-evaluatie mogelijk is als dat van toepassing is. De asbestdeskundige rapporteert dat als een onderzoeksbeperking in een beperkingsfiche.

In afwijking van het voorgaande beschouwt de asbestdeskundige de vast te stellen materialen van volgende vezelcementen buitenschiltoepassingen altijd als inspecteerbaar. De asbestdeskundige neemt deze materialen op in een bronfiche, zelfs als de risico-evaluatie niet kan plaatsvinden. De asbestdeskundige vult in dat geval de risico-evaluatie in de databank naar best vermogen in. Het gaat om:

- 1° dakbedekking en gevelbekleding:
 - a) lei, shingle;
 - b) plaat;
 - c) golfplaat;
 - d) nok, windveer, boeiboord;
- 2° dakgoot;
- 3° rookgaskanaal;
- 4° schouwhoed, ventilatiekap (anti-windval);
- 5° hemelwaterafvoerkanaal.

5.8.5 Inspecteerbare materialen

5.8.5.1 Algemeen

De asbestdeskundige neemt de volgende materialen die zich bevinden in het inspectiegebied, op in een bronfiche:

- 1° inspecteerbare materialen, met uitzondering van afvloe- en afdruiptzones, afvalstoffen en roerende goederen. Dat geldt ook als de materialen na identificatie niet-asbesthoudend blijken te zijn, waardoor risico-evaluatie niet nodig is;
- 2° inspecteerbare vezelcementmaterialen die niet-asbestverdacht zijn. De asbestdeskundige beschrijft ze in de bronfiche als niet-asbesthoudend op basis van een bewijsdocument (andere dan bestaande laboanalyse) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 3° inspecteerbare materialen van een andere eigenaar, die geen onderdeel uitmaken van een aparte constructie;
- 4° inspecteerbare materialen van een gemene muur of afscheiding;

- 5° bij het onderzoek van een privatieve kavel: inspecteerbare materialen van de gemene delen;
- 6° bij het onderzoek van de gemene delen: inspecteerbare materialen die toebehoren aan een privatieve kavel.

De asbestdeskundige neemt de volgende materialen die zich bevinden in het inspectiegebied, verplicht op in een adviesfiche: inspecteerbare materialen, andere dan hierboven vermeld, van een andere eigenaar.

5.8.5.2 Afdrui- en afvloeizone

Van verweerde asbestcementen dakbedekking en/of gevelbekleding kunnen fragmenten loskomen, zoals resten van asbestcement, asbestdeeltjes en asbestvezelbundels. Als die resten met het hemelwater op de bodem terechtkomen, dan spreken we van afdrui- of afvloe. Er is afdrui als de resten rechtstreeks van de dakbedekking of gevelbekleding op de bodem terechtkomen. Er is afvloe als de resten via een dakgoot of een ander hemelwaterafvoerkanaal op de bodem terechtkomen.

De asbestdeskundige rapporteert een afdrui- of afvloeizone in een afdruizonefiche als:

- 1° de asbestdeskundige een asbesthoudend vezelcementmateriaal vaststelt:
 - a) als dakbedekking, ongeacht de toestand van het materiaal;
 - b) of als gevelbekleding en de toestand van het materiaal zwaar beschadigd, zwaar verweerd is;
- 2° en de onderliggende bodem voor minimaal 75 vol.% bestaat uit grond, al dan niet vermengd met steenslag of puin.

De asbestdeskundige stelt verplicht een adviesfiche op voor:

- 1° de afvloe van een verharding naar een aangrenzende bodemzone;
 - 2° de afdrui of afvloe op een waterdoorlatend materiaal met minder dan 75 vol.% grond, al dan niet vermengd met steenslag of puin;
- als de asbestdeskundige een asbesthoudend vezelcementmateriaal vaststelt:
- a) als dakbedekking, ongeacht de toestand van het materiaal;
 - b) of als gevelbekleding en de toestand van het materiaal zwaar beschadigd, zwaar verweerd is.

De asbestdeskundige stelt verplicht een adviesfiche op voor de afdrui van een dak, als de asbestdeskundige beoordeelt, op basis van een bewijsdocument, dat er vroeger een asbesthoudende dakbedekking met afdrui aanwezig was, tenzij uit bewijsdocumenten blijkt dat de afdrui beroerd of verwijderd is. De asbestdeskundige laadt de bewijsdocumenten op in de databank als die een adviesfiche moet opstellen.

5.8.5.3 Afvalstoffen

De asbestdeskundige rapporteert vast te stellen afvalstoffen in een afvalfiche als de asbestdeskundige de categorie van gebondenheid kan beoordelen.

Als de vaststelling van de afvalstoffen en/of beoordeling van de categorie van gebondenheid niet mogelijk is, dan neemt de asbestdeskundige de afvalstoffen op in een beperkingsfiche.

Als er twijfel is of een asbestverdacht materiaal een afvalstof of een roerend goed is, dan beschouwt de asbestdeskundige het asbestverdachte materiaal niet als een afvalstof.

Als de asbestdeskundige een afdruip of afvloeï rapporteert in een afdruipzonefiche of een adviesfiche en de asbestdeskundige stelt losse, opliggende resten van de dakbedekking of gevelbekleding vast op de onderliggende bodem of op een ander materiaal, dan stelt de asbestdeskundige bijkomend een afvalfiche op voor die vastgestelde resten.

Als de asbestdeskundige een asbesthoudend vezelcementmateriaal vaststelt:

- 1° als dakbedekking, ongeacht de toestand van het materiaal;
- 2° als gevelbekleding:
 - a) en de toestand van het materiaal zwaar beschadigd, zwaar verweerd is;
 - b) of als de asbestdeskundige vaststelt dat de gevelbekleding gereinigd is;

dan stelt die, als dat van toepassing is, een beperkingsfiche op voor waarneembare meegespoelde resten van de dakbedekking of gevelbekleding die de asbestdeskundige niet kan vaststellen.

Het afbakenen van een contaminatie met niet zichtbare resten, aan de hand van kleefmonsters, valt binnen het aanvullend onderzoek.

5.8.5.4 Roerende goederen

Bij een standaardonderzoek onderzoekt de asbestdeskundige geen roerende goederen. De asbestdeskundige beschrijft de roerende goederen in dat geval optioneel in een adviesfiche.

De opdrachtgever kan verzoeken om in een aanvullend onderzoek ook de roerende goederen te onderzoeken. In dat geval neemt de asbestdeskundige inspecteerbare roerende goederen op in een roerendgoedfiche. Als ze vast te stellen, maar niet-inspecteerbaar zijn, dan neemt de asbestdeskundige ze op in een beperkingsfiche.

5.9 MONSTERNAME

5.9.1 Algemeen

5.9.1.1 Materiaal- of kleefmonster

De asbestdeskundige gebruikt alleen materiaalmonsters voor de identificatie van een asbestverdacht materiaal op basis van:

- 1° een bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en de bevestiging door vaststelling en expertise;

- 2° een monstername door de asbestdeskundige met laboanalyse door een asbestlabo.

In afwijking hiervan gebruikt de asbestdeskundige voor afvalstoffen een materiaalmonster of een kleefmonster, afhankelijk van de grootte van de contaminatiedeeltjes.

5.9.1.2 Mengmonster

Een mengmonster is één monster dat bestaat uit een verzameling van meer dan één monsternamepunt. Het asbestlabo doet uitspraak over het geheel van het mengmonster en niet per monsternamepunt. De asbestdeskundige bezorgt het monster aan het asbestlabo en vermeldt daarbij dat het een mengmonster is.

De asbestdeskundige gebruikt alleen een mengmonster voor de materialen waarvoor dat vereist is in de tabel in titel 5.9.4.3.

In een mengmonster neemt de asbestdeskundige alleen monsternamepunten uit hetzelfde inspecteerbare materiaal op.

De asbestdeskundige kiest het aantal monsternamepunten per mengmonster zodat de detectiegrens per mengmonster niet te hoog is. Een mengmonster bevat bovendien minimaal twee en maximaal vier monsternamepunten.

5.9.1.3 Te bemonsteren lagen

Bij een standaardonderzoek bemonstert de asbestdeskundige alleen vast te stellen materialen. Bij een aanvullend onderzoek bemonstert de asbestdeskundige, als dat zo beschreven is in de opdracht, onderliggende, al dan niet asbestverdachte lagen.

In afwijking van het voorgaande gebeurt de monstername van thermische isolatie en pleisterwerk bij een standaardonderzoek tot en met de primaire laag.

Voor de monstername van asfalt neemt de asbestdeskundige alleen een monster van het oppervlak van het materiaal.

5.9.1.4 Actualisatie van een asbestinventarisatetest

De asbestdeskundige die actualiseert, mag de gegevens van monsternames en analyses overnemen die in het te actualiseren asbestinventarisatetest gebruikt zijn, op voorwaarde dat de asbestdeskundige beoordeelt dat die gegevens conform zijn met de bepalingen in het inspectieprotocol die op dat ogenblik van toepassing waren.

5.9.2 Zorgvuldigheid en veiligheid

5.9.2.1 Algemeen

De asbestdeskundige voert een risicoanalyse van de omgeving uit voor die een monster neemt. De asbestdeskundige neemt de monsters volgens de regels van de kunst, op een zorgvuldige en veilige manier en respecteert daarvoor minstens volgende elementen:

- 1° de asbestdeskundige neemt persoonlijk het monster;
- 2° het monster is representatief voor het asbestverdachte materiaal;
- 3° de asbestdeskundige neemt voldoende monsters van het asbestverdachte materiaal;
- 4° de asbestdeskundige gebruikt het geschikte gereedschap;
- 5° de asbestdeskundige gebruikt de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen;
- 6° de asbestdeskundige handelt voortdurend rekening houdend met de risico's bij het werken met asbest en neemt de nodige maatregelen om veilig een monster te nemen:
 - a) zowel voor de asbestdeskundige als voor personen in de omgeving veilig is;
 - b) een mogelijke asbestvezelvrijgave tijdens of na de monsternamen zo laag mogelijk houdt;
 - c) dat geen bijkomende risico's veroorzaakt, door onjuiste monsternamen, voor het verdere normale gebruik van de constructie of niet-constructie;
- 7° de asbestdeskundige neemt de nodige maatregelen om kruisbesmetting tegen te gaan;
- 8° de asbestdeskundige verpakt het monster luchtdicht;
- 9° het monster krijgt een unieke eenduidige code die ook vermeld wordt op het plan;
- 10° de asbestdeskundige het monsternamenpunt op een redelijke wijze duurzaam fixeert, inkapselt of afdekt;
- 11° de asbestdeskundige het gebruikte gereedschap na elke monsternamen reinigt of gebruikmaakt van wegwerpgereedschap;
- 12° er geen andere schade is dan voor de monsternamen inherente schade, tenzij de monsternamen deel is van een aanvullend onderzoek;
- 13° de asbestdeskundige verpakt het afval luchtdicht.

5.9.2.2 Inherente schade

Schade die inherent is aan monsternamen, valt onder de noemer van niet-destructieve handelingen. Die schade veroorzaakt geen risico's bij het verdere normale gebruik van het gebouw. De te bemonsteren toepassing blijft ook na de monsternamen voldoende functioneel.

5.9.2.3 Monsternamenpunt achterlaten

De asbestdeskundige laat het monsternamenpunt zodanig achter dat er geen risico op asbestvezelvrijgave is, door het duurzaam en op een redelijke wijze te fixeren, in te kapselen of af te dekken. De asbestdeskundige moet het monsternamenpunt niet esthetisch herstellen.

De asbestdeskundige informeert de opdrachtgever vooraf over welk materiaal de asbestdeskundige gebruikt om het monsternamenpunt duurzaam te fixeren, in te kapselen of af te dekken en legt uit dat het geen esthetische herstelling is.

5.9.3 Verplichte monstername

5.9.3.1 Algemeen

De asbestdeskundige bemonstert de inspecteerbare materialen voor identificatie, tenzij:

- 1° de asbestdeskundige het materiaal kan identificeren als:
 - a) asbesthoudend op basis van voorkennis en een beoordeling met het blote oog;
 - b) asbesthoudend of niet-asbesthoudend op basis van een bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
 - c) asbesthoudend op basis van bewijsdocumenten (andere dan bestaande laboanalyse) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 2° monstername niet mogelijk is omdat:
 - a) er een onderzoeksbepierking is die monstername verhindert;
 - b) monstername andere schade aanbrengt dan schade die inherent is aan de monstername;
 - c) de materialen niet toebehoren aan de eigenaar voor wie de asbestdeskundige de asbestinventarisatie uitvoert;
 - d) de opdrachtgever weigert om het materiaal te laten bemonsteren.

De bepalingen in deze titel gelden niet voor afvalstoffen, roerende goederen en afdrui- of afvloeizones.

5.9.3.2 Afwijking

De bepalingen van deze titel zijn van toepassing op volgende materialen:

- 1° spuitlagen, bevloeking;
- 2° thermisch isolerend materiaal in gips en/of cement;
- 3° pleisterwerk;
- 4° crepi.

In afwijking van titel 5.9.3.1 moet de asbestdeskundige de materialen uit deze titel alleen niet bemonsteren voor de identificatie als:

- 1° de asbestdeskundige het materiaal kan identificeren:
 - a) als asbesthoudend of niet-asbesthoudend op basis van een bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 2° monstername niet mogelijk is omdat:
 - a) er een onderzoeksbepierking is die monstername verhindert;
 - b) monstername andere schade aanbrengt dan schade die inherent is aan de monstername;
 - c) de materialen niet toebehoren aan de eigenaar voor wie de asbestdeskundige de asbestinventarisatie uitvoert.

In afwijking van titel 5.9.3.1 zijn voor de materialen uit deze titel de volgende vormen van identificatie dus niet mogelijk:

- 1° voorkennis en een beoordeling met het blote oog;

- 2° bewijsdocumenten (andere dan bestaande laboanalyse) en de bevestiging door vaststelling en expertise;
- 3° vaststelling en expertise (beoordeling als asbestverdacht en dus asbesthoudend) als de opdrachtgever weigert om het materiaal te laten bemonsteren.

5.9.4 Representatief monster

5.9.4.1 Algemeen

Het monster is representatief voor het gehele te identificeren materiaal dat de asbestdeskundige in de inspectiefiche identificeert.

Als voor een materiaal meerdere monsternames of monsternamepunten nodig zijn, dan zijn de locaties van de monsternamepunten een representatieve weerspiegeling van het volledige te identificeren materiaal. De asbestdeskundige houdt daarbij minstens rekening met de locatie van de monsternamepunten ten opzichte van elkaar en met de spreiding over verschillende lokalen of verdiepingen.

5.9.4.2 Monstervolume

Er is een representatieve hoeveelheid monstervolume nodig.

Afhankelijk van de gebondenheid, de samenstelling, de asbestconcentratie en het type van het materiaal houdt de asbestdeskundige bij het bemonsteren rekening met een minimale en maximale hoeveelheid van het monstervolume om de detectiemogelijkheden van asbestvezels in het asbestlabo te optimaliseren. De asbestdeskundige bepaalt de geschikte hoeveelheid monstervolume op basis van diens expertise en de richtlijnen van het asbestlabo.

5.9.4.3 Aantal monsters

Het aantal te nemen monsters per asbestverdacht materiaal hangt minstens af van eventuele bewijsdocumenten, de hoeveelheid, de samenstelling en de variatie daarin, de locaties en de auditieve en visuele kenmerken van het materiaal. De asbestdeskundige houdt rekening met herstellingen. Afwijkende delen zoals herstellingen bemonstert de asbestdeskundige apart, rekening houdend met de richtlijnen in dit inspectieprotocol.

De asbestdeskundige bepaalt het aantal te nemen monsters en de plaats van monstername op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse. De asbestdeskundige neemt niet onnodig veel of te weinig monsters.

Een beperkt aantal monsters volstaat om te bepalen of een materiaal asbesthoudend is, maar er kunnen meer monsters nodig zijn om te garanderen dat een materiaal geen asbest bevat. Voor materialen waarin asbest homogeen voorkomt, volstaat één puntmonster om de aard van een materiaal vast te stellen, op voorwaarde dat de asbestdeskundige vaststelt dat overal hetzelfde materiaal werd gebruikt.

Bij kleeftmonsters hangt het aantal monsternamenpunten af van de te onderzoeken gecontamineerde oppervlakte en het aantal afgesloten ruimtes waar de contaminatie potentieel voorkomt. De asbestdeskundige gebruikt per kleeftmonster een donkerkleurige tape met een klevende zijde van circa 8 cm x 4 cm.

Als de asbestdeskundige monsternamen met laboanalyse door een asbestlabo gebruikt om een asbestverdacht materiaal te identificeren, dan geeft de onderstaande tabel aan hoeveel monsters de asbestdeskundige minimaal moet nemen.

asbestverdacht materiaal	minimale monsternamen
elk asbestverdacht materiaal dat niet expliciet is opgenomen in deze tabel	1 monster per representatief deel
vezelcement	1 puntmonster per toepassing en per representatief deel en per 500m ²
sputlagen, bevloeking	per representatief deel: 1° op dragende structuren, wanden, plafonds, steunpalen, trappen en vergelijkbare dragers: 1 puntmonster per blok, vleugel of verdieping waarop het materiaal is aangebracht; 2° andere toepassingen: 1 puntmonster
thermische leidingisolatie in gips	aantal mengmonsters per totale homogene lengte (lengte-interval in lopende meter): tot en met 20 m: 1° voor rechte delen: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamenpunten; 2° voor bochten: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamenpunten; meer dan 20 tot en met 50 m: 1° voor rechte delen: 2 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamenpunten; 2° voor bochten: 2 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamenpunten; meer dan 50 tot en met 100 m: 1° voor rechte delen: 3 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamenpunten; 2° voor bochten: 3 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamenpunten; meer dan 100 m:

	1° voor rechte delen: 3 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamepunten, en per extra 50 m: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamepunten; 2° voor bochten: 3 mengmonsters elk bestaande uit 2 monsternamepunten, en per extra 50 m: 1 mengmonster bestaande uit 2 monsternamepunten Opmerkingen: 1° Als de asbestdeskundige minder bochten vaststelt dan het verplichte minimumaantal mengmonsters voor bochten, dan is het aantal mengmonsters van de bochten gelijk aan het aantal vastgestelde bochten. 2° Als er thermische isolatie in gips voorkomt op andere toepassingen dan leidingen, waaronder expansievaten, dan bemonstert de asbestdeskundige deze apart en neemt die andere toepassingen op in een afzonderlijke fiche.
tegellijm faïencetegels	1 mengmonster per toepassing: bijvoorbeeld muurtegels, vloertegels, plint. Bij meerdere lokalen met dezelfde toepassing: 1 mengmonster per gelijke toepassing voor maximaal 4 ruimtes.
crepi	1 mengmonster per representatief deel
pleisterwerk	Voor wooneenheden: 1° 1 mengmonster van het pleisterwerk aan wanden of vergelijkbare dragers van de volgende ruimtes: bestaande uit monsternamepunten in een individuele ruimte, een natte ruimte, een stookplaats en een trappenhal; 2° 1 mengmonster van het pleisterwerk aan plafonds of vergelijkbare dragers van de volgende ruimtes: bestaande uit monsternamepunten in een individuele ruimte, een natte ruimte, een stookplaats en een trappenhal; Voor overig residentieel, waaronder gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen, en niet-residentieel: 1° 1 mengmonster per verdieping van het pleisterwerk aan wanden of vergelijkbare dragers van de volgende ruimtes: bestaande uit monsternamepunten in een gang, een individuele ruimte en een natte ruimte;

	2° 1 mengmonster van het pleisterwerk per verdieping aan plafonds of vergelijkbare dragers van de volgende ruimtes: bestaande uit monsternamepunten in een gang, een individuele ruimte en een natte ruimte; 3° 1 mengmonster van het pleisterwerk per trappenhal bestaande uit monsternamepunten aan wanden, plafonds en de onderkant van de trap of vergelijkbare dragers; 4° 1 mengmonster van het pleisterwerk per stookplaats bestaande uit monsternamepunten aan wanden en plafonds of vergelijkbare dragers. Opmerkingen: 1° Alleen de keuken en de badkamer zijn natte ruimtes. 2° Voor wooneenheden is een individuele ruimte elke andere ruimte dan een natte ruimte, een stookplaats en een trappenhal. 3° Voor overig residentieel, waaronder gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen, en niet-residentieel is een individuele ruimte elke andere ruimte dan een natte ruimte, een stookplaats, een gang en een trappenhal. 4° Alleen voor de bemonstering per verdieping voor overig residentieel, waaronder gemene en gemeenschappelijk gebruikte delen, en niet-residentieel: als de asbestdeskundige per verdieping alleen monsternamepunten moet nemen in de gang, dan kan die de 2 monsternamepunten van de wanden en de 2 monsternamepunten van het plafond samenvoegen in één mengmonster. Dat geldt niet voor de monsternames in de trappenhal en in de stookplaats en evenmin voor wooneenheden.
--	--

De monstername is een steekproef om de aanwezigheid van asbest vast te stellen. Het vergt mogelijk meer monsternames om de effectief asbesthoudende zones af te bakenen. Het afbakenen van de zones valt onder een aanvullend onderzoek.

5.9.5 Laboanalyses

5.9.5.1 Algemeen

De enige geldige analysemethode voor een materiaal- of kleefmonster is een analyse die uitgevoerd is door een asbestlabo. De erkenning van het asbestlabo is geldig op het ogenblik van de analyse. De asbestdeskundige kan niet terugvallen op een vlam- of vuurtest als analysemethode.

Het analyserapport van het asbestlabo bevestigt het resultaat van de laboanalyse. Het analyserapport vermeldt dat de uitspraak over het resultaat binnen de erkenning van het asbestlabo gebeurde. De asbestdeskundige laadt dat analyserapport op in de databank bij de laboanalyses.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor:

- 1° de bepaling van het bindmiddel en de categorie van gebondenheid op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse;
- 2° een representatieve monstername;
- 3° de aanlevering van het te analyseren materiaal aan het asbestlabo of aan een derde die contractueel instaat voor de aanlevering aan het asbestlabo;
- 4° een duidelijke omschrijving van het materiaal met, als dat van toepassing is, minstens de vermelding van meerlagige materialen en mengmonsters;
- 5° de invoering van het resultaat van de laboanalyse in de databank.

5.9.5.2 Bewaartermijn

De asbestdeskundige doet een beroep op een asbestlabo dat de monsters die genomen worden in het kader van dit inspectieprotocol:

- 1° gedurende minstens twee jaar bijhoudt;
- 2° voorziet van een unieke identificatie. Die unieke identificatie laat toe om het monster in de twee jaar, vermeld in punt 1°, eenvoudig terug te vinden voor eventuele heranalyse.

Als het asbestlabo het monster niet kan bewaren omwille van een voorbehandeling van het monster, dan vermeldt het labo dit op het analyserapport.

5.9.5.3 Laboanalyse met polarisatiemicroscoop

De bepalingen in deze titel zijn van toepassing voor volgende materialen:

- 1° verf;
- 2° lijm;
- 3° materialen waarvan het bindmiddel bestaat uit gips of kalk.

De asbestdeskundige die een monster neemt voor de identificatie van een asbestverdacht materiaal, gebruikt voor de identificatie van dat asbestverdachte materiaal met een polarisatiemicroscoop, hierna PLM te noemen, alleen laboanalyses die voldoen aan de bepalingen in deze titel.

Asbestvezels worden opgespoord en geïdentificeerd met een polarisatiemicroscoop (PLM) volgens de volgende stappen:

- 1° preliminair visueel onderzoek van het volledige monster om het type materiaal en de eventuele noodzaak van monstervoorbereiding te beoordelen;
- 2° de uitvoering van de eventuele vereiste monstervoorbereiding, afhankelijk van het type materiaal, om de opsporing en de isolatie van de vezels te vereenvoudigen;

- 3° grondig en gedetailleerd onderzoek van het monster onder de stereomicroscopie om de aanwezige vezels te evalueren en in te delen volgens vermoedelijk vezeltype op basis van de morfologische kenmerken ervan;
- 4° het overbrengen van de waargenomen verdachte vezeltypen in de geschikte RI-vloeistof op een draagglas;
- 5° de identificatie van de vezels met een PLM en de bepaling van de asbestsoort.

Als er geen asbestvezels afgezonderd kunnen worden onder de stereomicroscopie in de eerste stap van de analyseprocedure, dan bekijkt het asbestlabo altijd minstens twee preparaten van een voldoende hoeveelheid fijngemaakt materiaal dat rechtstreeks opgelost is in een geschikte RI-vloeistof onder de PLM. Als er in die preparaten vezels met een diameter $\geq 1 \mu\text{m}$ teruggevonden worden, dan kan met een PLM op basis van de optische eigenschappen van de vezels vastgesteld worden of het al dan niet om asbestvezels gaat en welke soort asbestvezels het betreft. Het analyserapport vermeldt dan het resultaat van de identificatie van de vezels. Als er in die preparaten uitsluitend zeer fijne vezels met een diameter $< 1 \mu\text{m}$ teruggevonden worden, dan is geen identificatie van de vezel mogelijk met een PLM op basis van de optische eigenschappen. Omdat het asbestlabo dan geen uitspraak kan doen over de aard van de waargenomen vezels met een PLM, vermeldt het analyserapport: "geen sluitende identificatie van de waargenomen vezels mogelijk op basis van een PLM".

Als het asbestlabo uitsluitend op basis van een methode die gebaseerd is op een PLM, tot de conclusie komt dat er geen asbest is teruggevonden in het monster, dan vermeldt het analyserapport dat de conclusie is verkregen na analyse onder de PLM van twee preparaten van rechtstreeks opgelost materiaal in RI-vloeistof.

Als het analyserapport vermeldt dat geen sluitende identificatie van de waargenomen vezels mogelijk is op basis van een PLM, dan mag de asbestdeskundige het materiaal niet als niet-asbesthoudend identificeren op basis van deze laboanalyse.

5.9.5.4 Bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en bevestiging door vaststelling en expertise

Een bestaande laboanalyse is een analyse van een monster dat niet is genomen door een asbestdeskundige voor een asbestinventarisatie om een asbestinventarisatetest af te leveren.

De asbestdeskundige gebruikt een bestaande laboanalyse als bewijsdocument voor de identificatie van een asbestverdacht materiaal als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de asbestdeskundige gebruikt de laboanalyse voor een originele asbestinventaris en niet bij een actualisatie, tenzij de laboanalyse al is gebruikt in de originele asbestinventaris;
- 2° het geanalyseerde monster is representatief voor het te identificeren asbestverdachte materiaal, conform het inspectieprotocol;
- 3° er is geen tegenspraak met de eigen vaststellingen ter plaatse;
- 4° er is geen tegenspraak met een andere laboanalyse;

- 5° de bestaande laboanalyse is uitgevoerd door een asbestlabo dat op dat ogenblik door de FOD WASO erkend is.

Een laboanalyse uitgevoerd door een asbestlabo op een monster dat is genomen door een asbestdeskundige, primeert op een laboanalyse waarvan het monster niet door een asbestdeskundige is genomen.

5.9.5.5 Tegenspraak tussen analyseresultaten bij actualisatie

Als bij een actualisatie de asbestdeskundige een materiaal wil identificeren als niet-asbesthoudend en een eerdere laboanalyse in het kader van een asbestinventarisatetest het materiaal als asbesthoudend heeft geïdentificeerd, dan volgt de asbestdeskundige de volgende stappen:

- 1° de asbestdeskundige gaat na of de geanalyseerde monsters genomen werden van hetzelfde materiaal en of ze representatief zijn voor het volledige materiaal;
- 2° na de monsternamen door de asbestdeskundige en de analyse door een asbestlabo geeft het analyserapport aan dat het materiaal geen asbest bevat;
- 3° de asbestdeskundige vraagt een heranalyse aan het asbestlabo dat het monster van de asbestdeskundige heeft geanalyseerd;
- 4° de asbestdeskundige vraagt aan de asbestdeskundige die het vorige asbestinventarisatetest heeft gegenereerd om een heranalyse te laten uitvoeren van de eerdere monsternamen;
- 5° als de stappen uit de punten 3° tot en met 4° niet mogelijk zijn of als bij de heranalyse, vermeld in punt 4°, het resultaat positief blijft, dan voert de asbestdeskundige een nieuwe representatieve monsternamen uit in het bijzijn van diens certificatie-instelling of van een partij die de certificatie-instelling aangewezen heeft. Dit nieuwe monster wordt geanalyseerd door een ander asbestlabo dan het asbestlabo van de voorgaande analyses;
- 6° voor materialen waarin het asbest niet homogeen in voorkomt: als het analyserapport van het nieuwe monster ook aangeeft dat het materiaal geen asbest bevat, dan valt het afbakenen van de asbesthoudende zones onder het aanvullend onderzoek.

De asbestdeskundige laadt de verkregen analyserapporten op in de databank.

5.10 EXTRAPOLATIE

5.10.1 Algemeen

Extrapolatie van gegevens van een inspectiegebied naar een ander inspectiegebied is mogelijk als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- 1° het gaat om gegevens van constructies binnen dezelfde statistische sector;
- 2° het gaat om gegevens van identieke constructies, die aan al de volgende voorwaarden voldoen:
 - a) de constructies zijn minstens in dezelfde bouwfase opgetrokken volgens hetzelfde lastenboek en met identieke bouwmaterialen voor de initiële basisstructuur, met inbegrip van de afwerking;

- b) de constructies hoeven niet noodzakelijk hetzelfde aantal verdiepingen of dezelfde indeling van lokalen te hebben per verdieping;
- 3° de asbestdeskundige heeft het mandaat gekregen om de bestaande asbestinventaris en het asbestinventarisatetest te raadplegen;
- 4° de asbestdeskundige stelt de te extrapoleren gegevens ter plaatse vast;
- 5° de asbestdeskundige onderzoekt het inspectiegebied waarnaar de gegevens geëxtrapoleerd worden, nog altijd volledig.

De asbestdeskundige houdt rekening met mogelijke, achteraf aangebrachte wijzigingen aan de oorspronkelijk identieke constructies, namelijk voor ingesloten, bijkomend aangebrachte of verwijderde materialen.

De asbestdeskundige is verantwoordelijk voor de gegevens die de asbestdeskundige in de databank invoert en overneemt, ook als die gegevens extrapoleert.

De asbestdeskundige beschrijft in de databank vanuit welk inspectiegebied die de gegevens extrapoleert en welke gegevens die extrapoleert.

In de databank laadt de asbestdeskundige eventuele bewijsdocumenten op die aantonen dat het gaat om identieke constructies.

5.10.2 Extrapolatie van de resultaten van laboanalyses

Extrapolatie binnen hetzelfde inspectiegebied is niet mogelijk.

Extrapolatie van de resultaten van laboanalyses mag alleen voor wooneenheden en mag dus niet voor gemene of gemeenschappelijk gebruikte delen van wooneenheden of voor niet-residentiele gebouwen. In afwijking hiervan is extrapolatie van de resultaten van laboanalyses ook toegelaten voor garageboxen of vergelijkbare constructies.

Voor de extrapolatie van laboanalyses voor de volgende asbestverdachte materialen voorziet de asbestdeskundige minstens in het volgende aantal representatieve monsternames:

asbestverdacht materiaal	minimaal relatief aantal wooneenheden⁽¹⁾ waarbij monstername verplicht is: (het absolute aantal wooneenheden ⁽¹⁾ wordt afgerond naar het bovenste gehele getal)
pleisterwerk	25%
tegellijn faïencetegels	25%
crepi	25%
mastiek of kit	10%
sputlagen of bevolking	25%

zwarte lijm	10%
thermische leidingisolatie in gips	25%

(1) deze richtlijn geldt ook voor de extrapolatie van de resultaten van laboanalyses van garageboxen of vergelijkbare constructies.

Qua representativiteit van de monsters houdt de asbestdeskundige op zijn minst rekening met de ligging van de wooneenheden ten opzichte van elkaar.

Voor asbestverdachte materialen die niet in de tabel zijn opgenomen, bepaalt de asbestdeskundige op basis van diens expertise en, als dat van toepassing is, diens vaststellingen ter plaatse bij hoeveel wooneenheden een monsternamen noodzakelijk is om een representatief monster te nemen.

5.11 SAMENVATTENDE CONCLUSIE OVER ASBESTVEILIGHEID

5.11.1 Algemeen

De volgende criteria bepalen de asbestveiligheid van het inspectiegebied:

- 1° het materiaalrisico;
- 2° de toets 'eenvoudig bereikbaar';
- 3° de aanwezigheid van bepaalde buitenschiltoepassingen die bestaan uit asbestcement;
- 4° de aanwezigheid van niet-hechtgebonden asbesthoudende toepassingen;
- 5° de aanwezigheid van asbesthoudende afvalstoffen.

5.11.2 Toets 'eenvoudig bereikbaar'

In de opdrachtovereenkomst staat beschreven of het inspectiegebied een beschermd statuut heeft of niet. Het agentschap Onroerend Erfgoed bepaalt welk asbestverdacht materiaal niet eenvoudig bereikbaar is door erfgoedkenmerken. Alleen als het agentschap Onroerend Erfgoed dat schriftelijk bevestigt, duidt de asbestdeskundige het respectieve asbestverdachte materiaal als niet eenvoudig bereikbaar door erfgoedkenmerken aan in de databank. In dat geval laadt de asbestdeskundige de bevestiging van het agentschap Onroerend Erfgoed als bewijsdocument op in de databank.

In de eerste alinea wordt verstaan onder agentschap Onroerend Erfgoed: het agentschap zoals opgericht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 14 mei 2004.

5.11.3 Risico-evaluatie: materiaalrisico

5.11.3.1 Algemeen

Voor elk asbesthoudend materiaal dat beschreven is in een bronfiche, wordt het materiaalrisico automatisch berekend. Dit gebeurt aan de hand van het standaardmodel in de databank op basis van de parameters die zijn ingevoerd

door de asbestdeskundige. Voor asbesthoudende afvalstoffen wordt geen materiaalscore berekend.

Een asbesthoudend materiaal in een bronfiche kan onder de volgende categorieën vallen:

- 1° categorie 1: zeer laag materiaalrisico en/of zeer lage kans op vezelvrijgave;
- 2° categorie 2: laag materiaalrisico en/of lage kans op vezelvrijgave;
- 3° categorie 3: verhoogd materiaalrisico en/of verhoogde kans op vezelvrijgave;
- 4° categorie 4: hoog materiaalrisico en/of hoge kans op vezelvrijgave.

Categorie 1 en 2 worden beschouwd als materialen met een laag risico als vermeld in het materialendecreet. Categorie 3 en 4 worden beschouwd als materialen met een niet-laag risico als vermeld in het voormelde decreet.

Het standaardmodel bestaat uit de volgende vijf parameters:

- 1° categorie van gebondenheid;
- 2° asbestsoort;
- 3° afschermingsgraad;
- 4° toestand;
- 5° asbestconcentratie.

Andere parameters zoals de gebruiksgraad, het type van activiteiten in de ruimte en/of het type van de gebruikers zijn geen parameters voor de materiaalscore in het standaardonderzoek.

5.11.3.2 Categorie van gebondenheid

De gebondenheid bepaalt in welke mate de asbestvezels in het materiaal in oorsprong gebonden zitten. De asbestdeskundige bepaalt de categorie van gebondenheid op basis van het bindmiddel waaruit de aangetroffen asbesttoepassing hoofdzakelijk bestaat.

categorie 1: hechtgebonden in oorsprong	materialen waarin de vezels in oorsprong sterk gebonden zijn door een bindmiddel dat hoofdzakelijk bestaat uit cement, bitumen, mastiek of kit, kunststof, lijm of een gelijkwaardige mengeling daarvan. Een beperkte of zeer beperkte bijmenging is mogelijk.
categorie 2: niet-hechtgebonden met matrix	gips-kalk, calciumsilicaat, karton-papier, vilt, kurk, mousse, andere materialen die niet behoren tot categorie 1 of 3
categorie 3: niet-hechtgebonden met weinig of geen matrix	spuitlagen, bevolking, textiel, koord, zuiver asbest

5.11.3.3 Asbestsoort

Als een laboanalyse beschikbaar is van het materiaal, dan staat de asbestsoort vermeld in het analyserapport. Als dat niet het geval is, dan wordt voor het materiaal in kwestie de worst-casekeuze gemaakt, rekening houdend met de volgende richtlijnen:

alleen chrysotiel aanwezig	zonder laboanalyse: keuze alleen mogelijk voor materialen type 'Masal', kunststof vloertegels, zwarte lijm, textiel of koord, vilt, roofing en papier of karton
amfibool aanwezig, uitgezonderd crocidoliet	1° al dan niet samen met chrysotiel aanwezig; 2° zonder laboanalyse: keuze alleen mogelijk voor calciumsilicaatplaten, mastiek of kit, pasta, stopverf, bitumen, teer, verfcoating en pleisterwerk
crocidoliet aanwezig	1° al dan niet samen met andere asbestsoorten aanwezig; 2° zonder laboanalyse: a) alle materialen, uitgezonderd de materialen, vermeld in punt b) en c); b) alle asbestcement, uitgezonderd materialen type 'Masal'; c) alle gips- of kalkmaterialen, uitgezonderd pleisterwerk en calciumsilicaatplaten

5.11.3.4 Afschermingsgraad van het gehele materiaal

De afschermingsgraad betreft de wijze waarop de origineel gefabriceerde asbesttoepassing achteraf, na het productieproces, is afgeschermd, ongeacht of de toepassing als initieel geproduceerde versie al een asbestvrije afdeklaag bevatte.

stootvaste afscherming of omkasting	Er zijn geen delen in contact met binnen- of buitenlucht: de toepassing is volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnen- of buitenlucht door een stootvast materiaal.
niet-stootvaste afscherming	Er zijn geen delen in contact met binnen- of buitenlucht: de toepassing is volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnen- of buitenlucht, niet door een stootvast materiaal, maar wel door een bedekking met een volledig intacte laag, zonder schilfering, van verf, coating, behang of folie. Het gaat om een toepassing met een bedekkende laag die achteraf is aangebracht.
alleen randen, niet afgeschermd, maar geen contact met binnenluchtstromen (1)	1° De toepassing is alleen aan uiteinden of randen niet volledig en luchtdicht afgeschermd van contact met binnen- of buitenlucht door een volledig intacte laag of stootvast materiaal.

	2°	Er zijn geen delen, ook de randen niet, in contact met binnenluchtstromen.
geheel of deels vrij aan de buitenlucht, maar geen contact met binnenlucht	1°	De toepassing is meer dan alleen aan uiteinden of randen in contact met buitenlucht door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal.
	2°	Er zijn geen delen in contact met binnenlucht.
geheel of deels vrij aan de binnenlucht, maar geen contact met binnenluchtstromen	1°	De toepassing is meer dan alleen aan de uiteinden of randen in contact met de binnenlucht door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal.
	2°	Er zijn geen delen in contact met binnenluchtstromen.
geheel of deels vrij aan binnenluchtstromen		De toepassing is deels of geheel in contact met binnenluchtstromen door het ontbreken van een afscherming met een volledig intacte laag of stootvast materiaal. Daaronder valt ook de toepassing die alleen aan uiteinden of randen niet door een volledig intacte laag of stootvast materiaal afgeschermd is van contact met binnenluchtstromen.

(1) binnenluchtstromen: nagenoeg permanente of periodiek frequente, actief of passief gestuurde luchtstroom in een binnenomgeving langs de asbestverdachte toepassing. De kracht van een binnenluchtstroom is groter dan de luchtverplaatsing bij normale binnenlucht en heeft een groter potentieel om materialen te verweren dan de luchtverplaatsing bij normale binnenlucht.

5.11.3.5 Toestand van het materiaal

Als de asbesthoudende toepassing verschillende asbesthoudende en niet-asbesthoudende lagen bevat, dan neemt de asbestdeskundige de toestand van de meest beschadigde matrix in ogenschouw.

onbeschadigd, niet verweerd	1°	het materiaal is nagenoeg in originele staat;
keuze niet mogelijk voor:	2°	geen beschadiging of verwerking vast te stellen op het materiaaloppervlak en geen stofvorming afkomstig van het materiaal;
1° calciumsilicaatplaten;	3°	geen vrije vezelbundels zichtbaar, ook niet rondom bevestigingspunten zoals schroefgaten;
2° materiaal met categorie 3-gebondenheid		
3° asbestcement buitenschiltoepassingen, zoals opgesomd in titel 5.8.4, die niet van nabij		

geïnspecteerd konden worden	4° voor asbestcement buitentoepassingen: geen vasthechting van korstmos, mos of vegetatie.
licht beschadigd, licht verweerd intacte calciumsilicaatplaat of materiaal met categorie 3- gebondenheid	1° het materiaal is niet meer in originele staat; 2° lichte beschadiging of verwerking, lokaal vast te stellen op het materiaaloppervlak: alleen lokale putjes, gaatjes, breuklijnen of barsten, maar geen stofvorming afkomstig van het materiaal of loskomen van stukjes; 3° lokaal beperkt vrije vezelbundels zichtbaar, bijvoorbeeld aan bevestigingspunten zoals schroefgaten; 4° voor asbestcement buitentoepassingen: geen vasthechting van korstmos, mos of vegetatie.
matig beschadigd, matig verweerd	1° het materiaal behoudt nog wel zijn bindingssterkte; 2° matige beschadiging of verwerking, vast te stellen op grote delen of het volledige materiaaloppervlak met beperkte stofvorming afkomstig van het materiaal of lokaal loskomen van stukjes; 3° vrije vezelbundels zijn verspreid over het oppervlak en zijn op breukvlakken zichtbaar; 4° voor asbestcement buitentoepassingen: vasthechting van korstmos, mos of vegetatie
zwaar beschadigd, zwaar verweerd	1° het materiaal heeft zijn bindingssterkte verloren; 2° zware beschadiging of verwerking, vast te stellen op grote delen of het volledige materiaaloppervlak (uiteenrafelen, verbrokkelen) met veelvuldige stofvorming afkomstig van het materiaal en het loskomen van fragmenten; 3° vrije vezelbundels zijn verspreid over het oppervlak en zijn op breukvlakken zichtbaar;

	4° voor asbestcement buitentoepassingen: vasthechting van korstmos, mos of vegetatie.
--	---

5.11.3.6 Asbestconcentratie

De asbestdeskundige bepaalt in de databank of het asbesthoudende materiaal een lage of hoge asbestconcentratie bevat.

lage asbestconcentratie	Op basis van de expertise van de asbestdeskundige bevat het asbestverdachte materiaal <50% asbestvezels.
hoge asbestconcentratie	Op basis van de expertise van de asbestdeskundige bevat het asbestverdachte materiaal ≥50% asbestvezels.

5.11.3.7 Materiaalscore

Elk van de vijf parameters, vermeld in titel 5.11.3.1, heeft een cijfercode. De som van de scores voor categorie van gebondenheid (A) en asbestsoort (B) wordt vermenigvuldigd met de scores van de afschermingsgraad (C) en de toestand (D). Dat resultaat wordt vermenigvuldigd met de asbestconcentratie (E) om de materiaalscore van de toepassing te verkrijgen:

materiaalscore = ((A+B)xCxD)xE.

A. categorie van gebondenheid

cijfercode

categorie 1: hechtgebonden in oorsprong	1
categorie 2: niet-hechtgebonden met matrix	2
categorie 3: niet-hechtgebonden met weinig of geen matrix	3

B. asbestsoort

alleen chrysotiel aanwezig	1
amfibool aanwezig, uitgezonderd crocidoliet	2
crocidoliet aanwezig	3

C. afschermingsgraad

stootvaste afscherming of omkasting	0,5
niet-stootvaste afscherming	1,2
alleen randen niet afgeschermd, maar geen contact met binnenluchtstromen	1,2
geheel of deels vrij aan de buitenlucht, maar geen contact met binnenlucht	2,5

geheel of deels vrij aan de binnenlucht, maar geen contact met binnenluchtstromen	4
---	---

geheel of deels vrij aan binnenluchtstromen	6
---	---

D. toestand

onbeschadigd, niet verweerd	1
-----------------------------	---

licht beschadigd, licht verweerd	2
----------------------------------	---

matig beschadigd, matig verweerd	5
----------------------------------	---

zwaar beschadigd, zwaar verweerd	10
----------------------------------	----

E. asbestconcentratie

laag	1
------	---

hoog	1,6
------	-----

De verkregen materiaalscore bepaalt het materiaalarisico:

materiaalarisico	materiaalscore
zeer laag materiaalarisico en/of zeer lage kans op vezelvrijgave	< 9
laag materiaalarisico en/of lage kans op vezelvrijgave	9 tot en met 24
verhoogd materiaalscore en/of verhoogde kans op vezelvrijgave	25 tot en met 60
hoge materiaalscore en/of hoge kans op vezelvrijgave	> 60

5.11.4 Asbestcementen buitenschiltoepassingen

De volgende limitatieve lijst van asbestcementen buitenschiltoepassingen leiden altijd tot de conclusie niet-asbestveilig:

- 1° de volgende dakbedekking en gevelbekleding:
 - a) lei, shingle;
 - b) plaat;
 - c) golfplaat;
 - d) nok, windveer, boeiboord;
- 2° dakgoot;
- 3° rookgaskanaal;
- 4° schouwhoed, ventilatiekap (antiwindval);
- 5° hemelwaterafvoerkanaal.

De omgeving waar een materiaal zich bevindt, is binnen of buiten conform de volgende definities:

- 1° binnen: een ruimte met een dak en minimaal 75% omsloten, ongeacht incidentele of tijdelijke openingen;
- 2° buiten: alles wat niet valt onder de definitie van 'binnen'.

5.12 ADVIEZEN OVER HET VEILIGE BEHEER EN DE VEILIGE VERWIJDERING VAN DE ASBESTHOUDENDE MATERIALEN

De asbestdeskundige formuleert adviezen over al de volgende aspecten:

- 1° bijkomend onderzoek, als dat van toepassing is;
- 2° maatregelen voor het beheer van het materiaal;
- 3° de verwijderingsmethode.

De asbestdeskundige kan motiveren waarom die een bijkomend onderzoek, een maatregel of verwijderingsmethode adviseert. Voor de verwijderingsmethode motiveert de asbestdeskundige de keuze in de databank.

Het geformuleerde advies bevat een praktische beschrijving van de te ondernemen handelingen. Het advies is op maat van het materiaal in kwestie en de situatie ter plaatse. Voor een verwijderingsmethode die een burger zelf mag uitvoeren doet het advies minstens een uitspraak over al de volgende elementen:

- 1° hoe het materiaal correct verwijderd kan worden;
- 2° de bronmaatregelen die genomen kunnen worden;
- 3° een beschrijving van de minimaal te gebruiken persoonlijke beschermingsmiddelen.

Bij de maatregelen voor het veilige beheer geeft de asbestdeskundige, in het bijzonder bij vaststelling van acute blootstellingsrisico's, advies over urgente maatregelen ter remediering van die blootstellingsrisico's.

Bij het formuleren van de adviezen neemt de asbestdeskundige de geldende wetgeving in acht voornamelijk over milieu, asbest en welzijn.

6 DATABANK

6.1 ALGEMENE RICHTLIJNEN

De asbestdeskundige voert de inspectiegegevens volledig in in de databank en volgt daarbij de verschillende in te vullen tabbladen, als dat van toepassing is.

De asbestdeskundige geeft in de databank de inspectiegegevens, notities en adviezen op een zodanige manier in dat die informatie in de asbestinventaris en in het gegenereerde asbestattest voor een leek duidelijk is, dit wil zeggen eenduidig, representatief, voldoende gedetailleerd, leesbaar en vlot te begrijpen.

De inspectiegegevens, die de asbestdeskundige in de databank invoert en/of overneemt, komen overeen met de actuele situatie ter plaatse op het ogenblik dat de asbestdeskundige de asbestinventaris opstelt en het asbestinventarisattest genereert.

Bij de invoering en de overname van de inspectiegegevens in de databank, houdt de asbestdeskundige minstens rekening met:

- 1° diens expertise;
- 2° de geldende wetgeving;
- 3° de laatste ontwikkelingen in de databank en de daarbij horende gebruikershandleiding zoals terug te vinden op de vakinformatiepagina van OVAM.

De asbestdeskundige kan motiveren waarom die een bepaalde beoordeling heeft gemaakt of werkmethode heeft gehanteerd tijdens de asbestinventarisatie en bij de rapportage in de databank. Waar mogelijk motiveert de asbestdeskundige het in de databank als die moet afwijken van richtlijnen in het inspectieprotocol of voor het gebruik van de databank of van wat op basis van diens expertise bekend is als gangbare onderzoeks- of analysemethoden.

De asbestdeskundige documenteert diens vaststellingen aan de hand van voldoende foto's en laadt die op in de databank. De foto's geven een representatief, voldoende gedetailleerd en eenduidig beeld van de ingevoerde inspectiegegevens, van het volledige inspectiegebied en van de onderzochte zones en materialen.

6.2 ALGEMENE INFORMATIE

6.2.1 Foto en overzichtsplan van het inspectiegebied

De overzichtsfoto van het inspectiegebied, die verschijnt op de voorpagina van het asbestinventarisatetest, is voldoende representatief voor het inspectiegebied.

De asbestdeskundige gebruikt, als dat nodig is, annotaties om duidelijk te maken welke gebouwen of gebouwdelen deel uitmaken van het inspectiegebied. Als het inspectiegebied een gedeeltelijk gebouw betreft, dan betekent de asbestdeskundige het inspectiegebied ten opzichte van het volledige gebouw visueel af op de foto.

Het overzichtsplan van het inspectiegebied, dat verschijnt op de voorpagina van het asbestinventarisatetest, geeft een beeld van het volledige inspectiegebied en de ligging ervan ten opzichte van de openbare weg.

6.2.2 Inkorten van de geldigheidsduur

De asbestdeskundige kort de geldigheidsduur van het asbestinventarisatetest in tot vijf jaar onder meer als er sprake is van:

- 1° minstens één asbesthoudend materiaal met hoog materiaalrisico, vermeld in titel 5.11.3;
- 2° minstens één vastgestelde eenvoudig bereikbare asbesthoudende afvalstof.

6.2.3 Vloeroppervlakte

De asbestdeskundige voert in de databank de vloeroppervlakte van het inspectiegebied in. De vloeroppervlakte is de som van de oppervlaktes van elke

verdieping van elke TCR, gemeten aan de buitenzijden. De vloeroppervlakte is dus niet hetzelfde als de grondoppervlakte.

6.3 LOKALISATIE

6.3.1 Inspectielocatie

De asbestdeskundige bepaalt het inspectiegebied alfanumeriek met de inspectielocatie. Een inspectielocatie kan bestaan uit één van de volgende mogelijkheden:

- 1° postadres: gemeente, straat en nummer;
- 2° postadres en busnummer;
- 3° postadres en meerdere busnummers;
- 4° een perceelnummer en optioneel een liggingsadres.

De inspectielocatie bestaat alleen uit een perceelnummer als het niet mogelijk is om de inspectielocatie eenduidig te bepalen met een postadres. Een liggingsadres situeert in dat geval een perceel met straatnamen of een combinatie van straatnamen.

De asbestdeskundige kan het inspectiegebied maar aan de hand van één inspectielocatie bepalen in de databank. Er kunnen wel verschillende inspectielocaties gegroepeerd worden onder één hoofdinspectielocatie in de databank. De overige inspectielocaties voegt de asbestdeskundige toe als extra adresdetails in de databank.

Op een kadastraal perceel waar een hoofdgebouw en een bijgebouw aanwezig zijn die elk op zich tot een apart inspectiegebied behoren, mag de asbestdeskundige voor het bijgebouw als inspectielocatie een postadres gebruiken dat is gelinkt aan het hoofdgebouw of perceel. In dat geval voegt de asbestdeskundige extra adresdetails toe in de databank.

6.3.2 Constructiekaart (GIS-kaart)

De asbestdeskundige bakent het inspectiegebied ruimtelijk af in de databank op de constructiekaart (GIS-kaart). Voor die afbakening duidt de asbestdeskundige de constructies aan die volledig of gedeeltelijk deel uitmaken van het inspectiegebied.

Gebouwen worden op de constructiekaart van het inspectiegebied opgedeeld in hoofdgebouwen en bijgebouwen.

De asbestdeskundige duidt gedeeltelijk gebouw aan als een gebouw maar gedeeltelijk deel uitmaakt van het inspectiegebied. Dat is het geval als een gebouw:

- 1° deel uitmaakt van verschillende inspectiegebieden;
- 2° een openbare, technische TCR, vermeld in titel 5.5, bevat.

Uit de beschrijving van de gebouwdelen, de aanduiding ervan op het plan en de situeringsfoto blijkt duidelijk welke delen van het gebouw zijn onderzocht.

6.3.3 Afwijkingen van de realiteit

De gegevens van de constructiekaart en van de inspectielocaties in de databank zijn gebaseerd op een externe bron. Als die gegevens afwijken van de realiteit, dan gebruikt de asbestdeskundige die gegevens als basis en laat die zo goed mogelijk overeenstemmen met de realiteit. De asbestdeskundige maakt daarbij maximaal gebruik van de mogelijkheden die zijn opgenomen in de databank om de afwijkingen van de realiteit duidelijk te rapporteren. De asbestdeskundige doet dat op de volgende wijze:

- 1° toegankelijke constructies en asbestverdachte niet-toegankelijke constructies in het inspectiegebied die niet op de constructiekaart staan: de asbestdeskundige tekent ze bij op de kaart, ongeacht of die constructies vergund zijn.
De asbestdeskundige mag geen constructies bijtekenen die geheel of gedeeltelijk overlappen met constructies die al aanwezig zijn op de constructiekaart;
- 2° constructies die getekend staan op de constructiekaart, maar in realiteit niet meer bestaan: de asbestdeskundige duidt ze aan in de databank en beschrijft de situatie bij de inspectie-eenheden, aangevuld met een duidelijke foto;
- 3° de asbestdeskundige opteert voor de best mogelijke inspectielocatie, ook al stemt die niet overeen met de realiteit en gebruikt de bestaande notatievelden om die te beschrijven.

6.3.4 Inspectie-eenheid

De asbestdeskundige maakt in de databank minstens voor elke toegankelijke constructie en voor elke asbestverdachte niet-toegankelijke constructie een afzonderlijke inspectie-eenheid aan. Elke inspectie-eenheid voldoet aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze krijgt een duidelijke naam;
- 2° ze is aangeduid op de kaart;
- 3° ze bevat een foto waarop de inspectie-eenheid duidelijk te herkennen is.

6.3.5 Plannen

De asbestdeskundige houdt bij het opstellen van de plannen (constructieplannen, afdruipzonekaart of plattegrond) in de asbestinventaris minstens rekening met al de volgende elementen:

- 1° de asbestdeskundige duidt alle relevante inspectiegegevens aan op het plan in kwestie. De asbestdeskundige duidt minstens alle:
 - a) asbestverdachte materialen aan op een constructieplan. Dat geldt ook als na identificatie het materiaal niet-asbesthoudend blijkt te zijn;
 - b) afvalstoffen en roerende goederen die zich bevinden in of tegen een constructie, aan op een constructieplan;

- c) afvalstoffen en roerende goederen die fysiek gescheiden zijn van een constructie, aan op een plattegrond;
 - d) monsternamenpunten aan op een constructieplan of op de plattegrond, ook bij een mengmonster. De code van het monster linkt de inspectiefiche van het bemonsterde materiaal eenduidig met de aanduiding op het plan. Dat geldt ook als na identificatie het materiaal niet-asbesthoudend blijkt te zijn;
 - e) afdruipt- en afvloeizones aan op de afdruiptzonekaart, vermeld in titel 5.8.5.2;
 - f) onderzoeksbeperkingen, uitsluitingsfiches en adviesfiches aan op een constructieplan of op de plattegrond;
- 2° de aanduidingen op het plan zijn duidelijk. Dat geldt voor de plannen van de asbestinventaris in de databank en voor de plannen in het gegenereerde asbestinventarisatetest;
- 3° elk opgeladen constructieplan voldoet aan al de volgende voorwaarden:
- a) het krijgt een duidelijke naam;
 - b) het wordt per inspectie-eenheid logisch geordend;
 - c) het omvat maximaal één verdieping van één constructie;
 - d) het bevat een indeling van de lokalen. De relevante lokalen en ruimtes zijn duidelijk benoemd op het plan;
 - e) het komt overeen met de actuele situatie, zoals op het ogenblik dat de asbestdeskundige de asbestinventaris opstelt en het asbestinventarisatetest genereert;
- 4° overlappingen die annotaties onleesbaar maken, zijn verboden;
- 5° de asbestdeskundige annoteert ruimtes en materialen met een lijn, een kader of een gearceerd oppervlak als de projectie van de ruimte of het materiaal op het plan ruimtelijk gezien respectievelijk een lijntracé, een kader of een aaneengesloten oppervlak vertegenwoordigt;
- 6° de asbestdeskundige maakt de annotaties aan de hand van de annotatietools van de asbestinventarisdatabank.

6.4 FICHEBIBLIOTHEEK

6.4.1 Inspectiefiches

6.4.1.1 Algemeen

De asbestdeskundige voert de inspectiegegevens in de databank in aan de hand van de volgende inspectiefiches:

- 1° bronfiche;
- 2° afvalfiche;
- 3° beperkingsfiche;
- 4° adviesfiche;
- 5° uitsluitingsfiche;
- 6° roerendgoedfiche;
- 7° afdruiptzonefiche.

De asbestdeskundige neemt een materiaal dat op verschillende plaatsen voorkomt, niet in dezelfde inspectiefiche op als de gegevens die in de fiche zijn ingevoerd niet representatief zijn voor het volledige materiaal. De asbestdeskundige neemt een materiaal alleen in dezelfde fiche op als het deel uitmaakt van eenzelfde representatief deel.

Voor de leesbaarheid van het asbestattest groepeerde de asbestdeskundige identieke asbestverdachte materialen in één inspectiefiche in plaats van ze per ruimte, deoppervlakte of -traject op te delen in verschillende inspectiefiches. De asbestdeskundige kan daar gemotiveerd van afwijken door bepaalde zones of trajecten toch in een aparte inspectiefiche op te nemen, minstens in de volgende gevallen:

- 1° het gaat om materialen die voorkomen in verschillende constructies;
- 2° het zorgt voor een verfijnde afbakening voor het nemen van beheersmaatregelen voor het materiaal;
- 3° het zorgt voor een verfijnde afbakening voor het bepalen van de verwijderingsmethode en/of de praktische organisatie van de verwijdering in verwijderingsfasen.

6.4.1.2 Bronfiche

In een bronfiche neemt de asbestdeskundige hetzelfde inspecteerbare materiaal met één bepaald bindmiddel op.

Als verschillende inspecteerbare materialen aan elkaar zijn bevestigd, dan kan de asbestdeskundige niet altijd afzonderlijke monsters nemen van de afzonderlijke asbestverdachte materialen. In dat geval stelt de asbestdeskundige toch voor elk afzonderlijk materiaal een afzonderlijke bronfiche op en neemt, als dat nodig is, de codering van het genomen monster over in alle fiches in kwestie. De relatie tussen die bronfiches beschrijft de asbestdeskundige in het notatieveld.

Asbesthoudend pleisterwerk kan de asbestdeskundige bovendien alleen in dezelfde bronfiche beschrijven als het materiaal voorkomt in dezelfde constructie.

Thermische leidingisolatie in gips beschrijft de asbestdeskundige alleen in dezelfde bronfiche als het materiaal voorkomt in één ruimte of in een verzameling van ruimtes die bij elkaar horen. Voor het bepalen van die verzameling houdt de asbestdeskundige minstens rekening met de verfijnde afbakening voor het bepalen van de verwijderingsmethode en/of de praktische organisatie van de verwijdering in verwijderingsfasen. Andere toepassingen dan leidingen, waaronder een expansievat met thermisch isolerend materiaal in gips, bemonstert de asbestdeskundige apart en komen in een afzonderlijke fiche. Voor thermische leidingisolatie in gips neemt de asbestdeskundige de bochten en de rechte stukken op in één fiche, tenzij het gaat om het afbakenen van de asbesthoudende zones in een aanvullend onderzoek.

6.4.1.3 Beperkingsfiche

De asbestdeskundige kiest in de databank bij de beperkingsfiche tussen een middellange-termijns- of een permanente onderzoeksbeperking.

6.4.1.4 Adviesfiche

De asbestdeskundige gebruikt optioneel een adviesfiche om relevante niet-asbestverdachte materialen en relevante niet-waarneembare ruimtes en materialen te beschrijven die aan de asbestinventaris zijn gerelateerd en waarvoor geen invoer in de databank verplicht is of elders beschreven is in dit

inspectieprotocol. De asbestdeskundige doet dit alleen voor die informatie die die niet elders in de databank invoert.

6.4.1.5 Afdruipzonefiche

De asbestdeskundige rapporteert een afdrui- en afvloeizone in een afdruiptzonefiche.

De asbestdeskundige maakt bij de rapportering een onderscheid tussen:

- 1° de afdruiptzone dak: voor een bodemzone onder een dakrand;
- 2° de afdruiptzone gevel: voor een bodemzone naast een gevel;
- 3° de afvloeizone hemelwaterafvoerkanaal: voor een bodemzone onder een lozingspunt van een hemelwaterafvoerkanaal van een dak of gevel.

Afdruipt en afvloei die voorkomen aan eenzelfde constructie beschrijft de asbestdeskundige in dezelfde afdruiptzonefiche. Afdruipt en afvloei die voorkomen aan andere constructies, neemt de asbestdeskundige op in een aparte afdruiptzonefiche.

De afdruiptlijn is de loodrechte projectie van de afdruiptzone.

In de afdruiptzonefiche noteert de asbestdeskundige de afmetingen op de volgende manier:

- afdruiptzone dak, als rechthoek:
 - o de lengte is de lengte van de afdruiptlijn, met aan elk uiteinde telkens 25 cm extra. Die extra lengte kan korter zijn als er zich een muur of wand bevindt op minder dan 25 cm van het uiteinde van de afdruiptlijn;
 - o de breedte wordt gemeten vanaf de afdruiptlijn en bedraagt telkens 50 cm aan weerszijden van de afdruiptlijn. De breedte kan korter zijn als er zich een muur of wand bevindt op minder dan 50 cm van de afdruiptlijn;
- afdruiptzone gevel, als rechthoek:
 - o de lengte is de lengte van de afdruiptende gevelrand op het maaiveld;
 - o de breedte is gemeten vanaf de gevel 50 cm. De breedte kan korter zijn als er zich een muur of wand bevindt op minder dan 50 cm van de afdruiptende gevelrand;
- afvloeizone hemelwaterafvoerkanaal, als vierkant:
 - o lengte en breedte bedragen telkens 50cm.

Een afwijking is mogelijk op basis van diens expertise en vaststellingen ter plaatse door de asbestdeskundige.

De asbestdeskundige duidt de afvloei- en afdruiptzones met de annotatie van een vierkant (voor een afvloeizone) of een rechthoek (voor een afdruiptzone) aan op de afdruiptzonekaart.

Als de bron van de afdruipt- of afvloeizone nog aanwezig is in het inspectiegebied, dan vermeldt de asbestdeskundige die bron in de afdruiptzonefiche en neemt de bron op in een afzonderlijke fiche in overeenstemming met titel 5.8.

6.4.2 Identificatiemethode

Bij extrapolatie van laboanalyses kiest de asbestdeskundige in de databank bij identificatie voor:

- 1° analyse materiaal bij het asbestverdachte materiaal waarvan de asbestdeskundige zelf een monster heeft genomen;
- 2° bestaande laboanalyse (als bewijsdocument) en bevestiging door vaststelling en expertise bij het asbestverdachte materiaal dat de asbestdeskundige niet heeft bemonsterd en waarbij die de laboanalyses extrapoleert van het bemonsterde materiaal uit de identieke constructie. Het bewijsdocument is de geëxtrapoleerde laboanalyse.

6.4.3 Hoeveelheden

In de inspectiefiches waarin de asbestdeskundige de hoeveelheid materiaal moet ingeven, laat die gecontamineerd materiaal of niet-asbestverdacht materiaal dat een geheel vormt met het asbestverdachte materiaal, buiten beschouwing om de hoeveelheid materiaal te bepalen.

6.4.4 Uitzonderlijke situaties

Als de asbestdeskundige voor een asbestverdacht materiaal een uitzonderlijke situatie vaststelt die afwijkt van het gangbare, dan beschrijft de asbestdeskundige die situatie in het notitieveld van de inspectiefiche en toont dat aan met representatieve foto's.

De asbestdeskundige neemt minstens de volgende elementen in acht:

- 1° monstername;
- 2° bindmiddel;
- 3° bevestigingswijze van het materiaal;
- 4° eenvoudige bereikbaarheid;
- 5° afschermingsgraad;
- 6° verwijderingsmethode.

In de volgende gevallen vermeldt de asbestdeskundige in het notitieveld van de bronfiche voor asbestverdacht pleisterwerk het volgende:

- 1° als het pleisterwerk niet aanwezig is in alle ruimtes die bemonsterd moeten worden: in welke van die ruimtes geen asbestverdacht pleisterwerk is vastgesteld;
- 2° als niet alle ruimtes die bemonsterd moeten worden, aanwezig zijn: welke ruimtes niet aanwezig zijn in het inspectiegebied.

6.4.5 Verplicht te beschrijven ruimtes en materialen

De asbestdeskundige geeft in de databank een toelichting bij de volgende ruimtes en materialen in het inspectiegebied. De asbestdeskundige beschrijft of die vastgesteld zijn of niet en waarom ze niet-asbestverdacht zijn:

- 1° afdichtingsmateriaal (mastiek, kit .) aan schrijnwerk;
- 2° pleisterwerk;
- 3° leidingisolatie;
- 4° materialen aan de stookketel (dichtingen, isolerend materiaal);
- 5° materialen onder de dakbedekking (onderdak);
- 6° materialen van rookgaskanalen;
- 7° dakbedekking;
- 8° materialen aan of in onderdelen en ruimtes die horen bij de liftinfrastructuur.

De asbestdeskundige moet geen bijkomende toelichting meer geven over ruimtes en materialen uit deze lijst, die de asbestdeskundige al beschreven heeft in een inspectiefiche.

Als de asbestdeskundige andere ruimtes of materialen uit deze lijst beschrijft die niet in een andere inspectiefiche beschreven zijn, dan voert die de inspectiegegevens in zoals beschreven in deze titel.

De asbestdeskundige voert de volgende informatie in de databank in:

- 1° een detail- en situeringsfoto, als dat van toepassing is;
- 2° een duidelijke omschrijving;
- 3° een beschrijving van de plaats waar het voorkomt of een aanduiding op plan, als dat van toepassing is.

6.4.6 Foto's

De foto's die de asbestdeskundige opneemt in de inspectiefiches, worden opgenomen in het asbestinventarisatetest. Dat is niet het geval voor de foto's die de asbestdeskundige oplaadt in de fotoreportage.

Voor de inspectiefiches voldoen de foto's minstens aan al de volgende voorwaarden:

- 1° ze zijn een hulpmiddel om de beschreven ruimte of materiaal te lokaliseren in een zone of ruimte;
- 2° als dat van toepassing is: ze zijn een bewijs van de beoordeling van de inspecteerbaarheid en de risico-evaluatie. De asbestdeskundige let er bij het nemen van de foto op dat de plaats waar elk monster is genomen, herkenbaar is;
- 3° als dat van toepassing is: ze zijn een bewijs voor de eenvoudig bereikbaarheid en ter ondersteuning van de verstrekte adviezen;
- 4° als dat van toepassing is: ze zijn een bewijs van de oorzaak van de onderzoeksbepaling.

De asbestdeskundige neemt foto's op in de inspectiefiches volgens de richtlijnen in de volgende tabel. De foto's bevatten minstens de elementen, vermeld in de volgende tabel. Als het niet lukt om al die elementen op te nemen in de foto's in de inspectiefiche zelf, dan voegt de asbestdeskundige bijkomende foto's die de elementen bevatten toe in de fotoreportage.

inspectiefiche	fotorichtlijnen
bronfiche	minimaal één situeringsfoto en één detailfoto waarop tegelijk of afzonderlijk minstens de volgende elementen zichtbaar zijn: 1° het materiaal; 2° de lokalisering van het materiaal in een zone of ruimte: a) omgeving rond het materiaal; b) situering van de drager in de constructie; c) plaats van elk monsternamepunt; 3° beoordeling van de inspecteerbaarheid en de risico-evaluatie: a) materiaaloppervlakte en/of zijkant-breukvlak (bindmiddel, patronen, vezelbundels, textuur ..); b) representatieve afschermingsgraad; c) representatieve toestand van het materiaal; d) als dat van toepassing is: onderzoeksbeperking waardoor monstername niet mogelijk is; 4° eenvoudig bereikbaarheid; 5° bevestigingswijze van het materiaal, als vast te stellen; 6° als dat van toepassing is: foto's van de uitzonderlijke situaties, vermeld in titel 6.4.4; 7° als dat van toepassing is: het productiejaar, vermeld in titel 5.7.2.2, dat op het materiaal vastgesteld is.
afvalfiche	dezelfde elementen als voor de bronfiche, uitgezonderd de bevestigingswijze, vermeld in punt 5°. Bijkomend zijn minstens de volgende elementen zichtbaar: 1° als het gaat om resten: de bron van de resten, als die vast te stellen is; 2° als het gaat om stock, voorraad of gedemonteerde toepassingen: eventuele vast te stellen resten; 3° bij gemengd afval: de meest representatieve afvaltypes.
afdruiptzonefiche	minimaal één foto van de afdruipt- of afvloeizone. als de bron van de afdruipt- of afvloeizone vast te stellen is: minimaal één situerings- en detailfoto van de bron
fiche roerende goederen	dezelfde elementen als de bronfiche, uitgezonderd de eenvoudig bereikbaarheid en de bevestigingswijze, vermeld in punt 4° en 5°
uitsluitingsfiche	minimaal één situeringsfoto waarop de constructie zichtbaar is
beperkingsfiche	minimaal één situeringsfoto waarop tegelijk of afzonderlijk minstens de volgende elementen zichtbaar zijn: 1° de ruimte of het materiaal; 2° de beperkingsreden;

	3° als dat van toepassing is, de lokalisering van de ruimte of het materiaal in een zone of ruimte met duidelijk de volgende elementen: a) situering van de drager in de constructie; b) omgeving rond het materiaal
adviesfiche	minimaal één situeringsfoto van de constructie, de ruimte of het materiaal waarop voor een materiaal minstens de situering van de drager in de constructie zichtbaar is. Bijkomend zijn minstens de volgende elementen zichtbaar: 1° beperkingsreden voor niet-waarneembare of niet vast te stellen constructies, ruimtes of materialen; 2° detailfoto van niet-asbestverdachte materialen; 3° detailfoto voor inspecteerbare materialen van een andere eigenaar; 4° detailfoto van de afdrui- of afvloeizone en, als dat van toepassing is, situerings- en detailfoto van de bron van de afdrui- of afvloeizone. geen verplichte foto voor niet-waarneembaar ingesloten of bedekt asbesthoudende materiaal, tenzij de asbestdeskundige hierover beschikt in de ontvangen informatie of documenten.

6.4.7 Actualisatie

6.4.7.1 Verwijdering van asbest

Als de actualisatie de verwijdering van een asbesthoudend materiaal betreft, dan verwijdert de asbestdeskundige alleen de respectieve inspectiefiche in de databank in een van de volgende gevallen:

- 1° de asbestdeskundige kan tijdens een plaatsbezoek vaststellen dat het materiaal, inclusief resten, volledig is verwijderd;
- 2° de asbestdeskundige beoordeelt conform titel 5.4.3 op basis van diens expertise en de informatie of documenten die de asbestdeskundige heeft ontvangen, dat een plaatsbezoek voor de ruimtes en materialen in kwestie niet nodig is omdat de asbestdeskundige beschikt over de nodige informatie of documenten, met minstens beeldmateriaal, die aantonen dat het materiaal, inclusief resten, volledig is verwijderd.

6.4.7.2 Wijziging van de criteria die de asbestveiligheid bepalen

In de volgende situaties past de asbestdeskundige de gewijzigde gegevens niet aan in de inspectiefiche. De asbestdeskundige voegt dan wel een bijkomende opmerking toe in het notitieveld van de inspectiefiche met verwijzing naar de adviesfiche. De asbestdeskundige stelt verplicht een adviesfiche op waarin die de actuele situatie beschrijft en toont dat aan met representatieve foto's. Die volgende situaties zijn situaties waarbij de asbestdeskundige bij de actualisatie vaststelt dat, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisatetest:

- 1° een materiaal niet meer eenvoudig bereikbaar is;

- 2° voor een materiaal een parameter om de materiaalscore te berekenen, is gewijzigd, waardoor het materiaal een lagere materiaalscore krijgt, tenzij het pleisterwerk betreft.

Als de asbestdeskundige bij de actualisatie voor een materiaal vaststelt dat, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisatetest, een parameter om de materiaalscore te berekenen, is gewijzigd, waardoor het materiaal een hogere materiaalscore krijgt, dan past de asbestdeskundige dat wel aan in de inspectiefiche.

6.4.7.3 Niet meer waarneembare of vast te stellen ruimtes en materialen

Als bij de actualisatie ruimtes of materialen van het inspectiegebied, in vergelijking met het te actualiseren asbestinventarisatetest, niet meer waarneembaar of niet meer vast te stellen zijn door een middellangetermijn- of permanente onderzoeksbeperking, dan:

- 1° neemt de asbestdeskundige de inspectiefiches die gerelateerd zijn aan die ruimtes en materialen, over zonder er iets aan te wijzigen behalve het toevoegen van een bijkomende opmerking in het notitieveld met verwijzing naar de adviesfiche. In afwijking van titel 5.4.1, 3e lid, is de asbestdeskundige niet verantwoordelijk voor de juistheid van die overgenomen gegevens als een andere asbestdeskundige de over te nemen gegevens oorspronkelijk heeft opgesteld;
- 2° beschrijft de asbestdeskundige de actuele situatie en reden waarom die de inspectiefiches overneemt in een verplichte adviesfiche en toont dat aan met representatieve foto's.

Dit is ook van toepassing als de opdrachtgever in de opdrachtovereenkomst voor de actualisatie verklaart dat een materiaal dat waarneembaar was, in het te actualiseren asbestinventarisatetest, nu ingesloten of bedekt is.

In afwijking van het eerste lid van deze titel mag een asbestdeskundige de inspectiefiches van niet meer waarneembare ruimtes en materialen wel verwijderen als de asbestdeskundige conform titel 6.4.7.1 kan beoordelen dat het materiaal volledig is verwijderd, inclusief de resten.

6.4.7.4 Inspectiegebied van een bestaand asbestinventarisatetest splitsen

De asbestdeskundige mag een bestaand asbestinventarisatetest splitsen in verschillende inspectiegebieden en dus in verschillende asbestinventarisatetesten. In dat geval omvatten de actualisaties samen het volledige inspectiegebied van het te splitsen bestaande asbestinventarisatetest.

Als de asbestdeskundige een asbestinventaris wil splitsen, dan kan die dat doen door een vernieuwing toe te voegen voor elk te splitsen deel. Vervolgens kan die in elke vernieuwing de inspectiefiches en plannen schrappen die niet in dat deel thuishoren.

6.5 LABOANALYSES

Als de asbestdeskundige een asbestverdacht materiaal als asbesthoudend of niet-asbesthoudend identificeert op basis van monsternamen door de asbestdeskundige met laboanalyse door asbestlabo, dan laadt die het volledig analyserapport in kwestie op bij de laboanalyses. Het analyserapport kan eenduidig gelinkt worden aan het inspectiegebied.

Het opgeladen analyserapport bevat alleen gegevens over monsternamen in het inspectiegebied in kwestie, behalve in de volgende gevallen:

- 1° het gaat om een bestaande laboanalyse;
- 2° bij extrapolatie;
- 3° bij een actualisatie, als het een analyserapport betreft van een gesplitst inspectiegebied.

6.6 BIJLAGEN

6.6.1 Fotoreportage

De asbestdeskundige laadt minstens de volgende foto's op in de fotoreportage:

- 1° bij een mengmonster: een situeringsfoto per monsternamepunt, tenzij het monsternamepunt al zichtbaar is op een foto in de inspectiefiche. De asbestdeskundige let er bij het nemen van de foto op dat de plaats waar het monster is genomen, kan worden herkend;
- 2° een representatieve overzichtsfoto die de situatie ter plaatse verduidelijkt per identieke binnen- en buitenruimte van elke onderzochte constructie, tenzij die al zijn opgeladen bij de inspectiefiches;
- 3° als dat van toepassing is, conform titel 6.4.6 de bijkomende foto's die nodig zijn om een representatief beeld te geven van het onderwerp van de inspectiefiche.

De asbestdeskundige gebruikt fotogroepen om gerelateerde foto's samen te brengen en geeft die groepen een duidelijke naam. De asbestdeskundige laadt voldoende foto's op om diens vaststellingen te documenteren, maar laadt wel alleen relevante foto's op.

6.6.2 Bestaande laboanalyses

De asbestdeskundige kan conform titel 5.9.5.4 een bestaande laboanalyse gebruiken om een asbestverdacht materiaal te identificeren als asbesthoudend of niet-asbesthoudend. Als de asbestdeskundige beoordeelt dat de laboanalyse geldt als een bewijsdocument, dan laadt die het volledig analyserapport van de laboanalyse op bij de bewijsdocumenten in de bijlagen.

6.6.3 Bewijsdocumenten

In dit inspectieprotocol staat het uitdrukkelijk vermeld als de asbestdeskundige een document moet opladen.

De asbestdeskundige houdt elk document waarop die zich baseert om een beslissing te nemen voor de asbestinventarisatie ter beschikking als die dit document niet oplaadt in de databank.

6.6.4 Rapporteren van aanvullend onderzoek

Voor de rapportage van het standaardonderzoek in de databank volgt de asbestdeskundige de verplichtingen, vermeld in dit inspectieprotocol. De asbestdeskundige past de bepalingen, vermeld in titel 5.8, toe voor de rapportage van roerende goederen.

De elementen van het aanvullend onderzoek die niet onder het standaardonderzoek vallen, rapporteert de asbestdeskundige in een sjabloon dat OVAM beschikbaar stelt. De asbestdeskundige gebruikt de meest recente versie van het sjabloon. De asbestdeskundige laadt het ingevulde sjabloon op in de databank.

De volgende elementen van de rapportage van de aanvullende onderzoekshandelingen die de asbestdeskundige uitvoerde in overeenstemming met de opdrachtovereenkomst, vallen niet onder de verplichtingen van een standaardonderzoek:

- 1° de rapportering van een situatie waardoor de asbestdeskundige de aanvullende onderzoekshandelingen die overeengekomen zijn in de opdrachtovereenkomst niet of niet volledig kan uitvoeren;
- 2° de rapportering van de uitgevoerde aanvullende onderzoekshandelingen;
- 3° de rapportering van tijdens het aanvullend onderzoek aangetroffen niet-asbestverdachte materialen, met uitzondering van de materialen die de asbestdeskundige rapporteert conform titel 5.8 en 6.4.5.

6.7 PRIVACY

De asbestdeskundige houdt bij elke invoer en het overnemen in de databank, en in het bijzonder bij het opladen van foto's, op redelijke wijze rekening met de privacy van anderen.

In het bijzonder vermijdt de asbestdeskundige om de volgende elementen vast te leggen op een foto:

- 1° personen en afbeeldingen van personen;
- 2° dieren;
- 3° verwijzingen naar private of publieke bedrijven en organisaties;
- 4° persoonlijke materialen.

De asbestdeskundige gebruikt de foto's alleen in het kader van de asbestinventarisatie.

De asbestdeskundige deelt aan de hand van de opdrachtovereenkomst op voorhand aan de opdrachtgever mee, dat de asbestdeskundige, met inbegrip van respect voor de privacy, foto's neemt met inachtneming van de criteria, vermeld in titel 6.4.6. De asbestdeskundige beveelt de opdrachtgever aan om persoonlijke elementen te verwijderen of te verbergen voorafgaand aan het plaatsbezoek

zolang die persoonlijke elementen geen asbestverdachte materialen zijn en zolang dat niet leidt of niet kan leiden tot onderzoeksbeperkingen.

De opdrachtgever wordt geacht de gebruiker van het inspectiegebied dat de asbestdeskundige onderzoekt, op de hoogte te brengen van deze fotorichtlijnen en akkoord te gaan met de beschreven uitvoeringsmodaliteiten bij het ondertekenen van de opdrachtovereenkomst.

6.8 VERWERKING VAN DE INSPECTIEGEGEVENS IN DE DATABANK

OVAM verwerkt de persoonsgegevens op grond van:

- 1° artikel 6, eerste lid, c), van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op haar rust als verweringsverantwoordelijke, zoals vastgesteld in artikel 33/10, §4, van het materialendecreet;
- 2° artikel 6, eerste lid, e), van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), omdat dat noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan haar als verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, namelijk de organisatie van het toezicht op en de handhaving van het asbestafbouwbeleid, vermeld in het materialendecreet.

De asbestinventarisatieplicht en de verwerking van de inspectiegegevens die daartoe behoort, streeft de volgende doelen na:

- 1° het informeren, sensibiliseren en beschermen van gebouweigenaars, gebouwgebruikers, toezichthouders en hulpdiensten, meer bepaald over de: aanwezigheid, de toestand, de verwijderingsmethode en indicatieve verwijderingskosten van asbesthoudende materialen;
- 2° het bieden van een duidelijk kader rond informatieplicht om misbruik over verborgen gebreken bij overdracht te vermijden;
- 3° het identificeren van risicosituaties en risicovolle asbesthoudende materialen;
- 4° het faciliteren van selectieve verwijdering van (risicovolle) asbesthoudende materialen bij afbraak om zo verontreiniging van bodem, puinlagen en sloopafval te vermijden.

De persoonlijke contactgegevens, het rijksregisternummer en identificatienummer van de sociale zekerheid, die zijn opgenomen in de databank, worden maximaal bewaard tot een overdracht plaatsvindt als vermeld in artikel 33/10, §4, vierde lid, van het materialendecreet. OVAM moet kunnen nagaan of aan de verplichtingen, vermeld in titel 3, afdeling 6, onderafdeling 6.3, van het materialendecreet, wordt voldaan.

Voor woningkenmerken blijven de gegevens bewaard tot die niet meer nodig zijn voor de verwezenlijking van de bepalingen van titel 3, afdeling 6, onderafdeling 6.3, van het materialendecreet en artikel 12 van het materialendecreet, en de organisatie van het toezicht op en de handhaving van het asbestafbouwbeleid, vermeld in titel 3, afdeling 6, onderafdeling 6.3, van het materialendecreet en artikel 12 van het materialendecreet. OVAM moet op de hoogte zijn van de

specifieke situatie van elke constructie om na te gaan of de verplichtingen worden nageleefd.

OVAM vermeldt al de volgende elementen in elke communicatie met de burger over de persoonsgegevens die zijn opgenomen in de databank:

- 1° het doel van de verwerking;
- 2° de types of categorieën van de te verwerken persoonsgegevens;
- 3° de betrokkenen;
- 4° de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- 5° de opslagperioden;
- 6° de verwerkingsverantwoordelijke;
- 7° de rechten van de betrokkenen.

7 AFLEVERING, RAADPLEGING EN ONTSLUITING VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST

7.1 GENEREREN VAN EEN ASBESTINVENTARISATTEST

Nadat de asbestdeskundige alle gegevens over diens onderzoek heeft ingevoerd in de databank, bevestigt die in de databank dat het asbestinventarisattest gegenereerd kan worden. Op basis van de inspectiegegevens die de asbestdeskundige heeft ingegeven of overgenomen, genereert de databank bij een volledige invoer een asbestinventarisattest.

OVAM levert in de databank vormelijk het asbestinventarisattest af als digitaal bestand, maar is niet verantwoordelijk voor de juistheid van de asbestinventarisgegevens die in de databank zijn ingevoerd.

Het asbestinventarisattest bevat minstens de volgende elementen:

- 1° de identificatie van de toegankelijke constructie met *risicobouwjaar*;
- 2° een opsomming van de aangetroffen asbesthoudende en asbestverdachte materialen;
- 3° een aanduiding van de geïnventariseerde asbesthoudende materialen waarvoor conform artikel 33/5 of 33/6 van het materialendecreet een verwijderingsplicht geldt;
- 4° een risico-evaluatie van de asbesthoudende materialen;
- 5° een advies inzake veilig beheer en de verwijderingsmethode van asbesthoudende materialen, met een advies over urgente maatregelen ter remediering van de vastgestelde acute blootstellingsrisico's, als dat nodig is.

7.2 AFLEVEREN ASBESTINVENTARISATTEST AAN DE OPDRACHTGEVER

De asbestdeskundige bezorgt het asbestinventarisattest in pdf-formaat aan de opdrachtgever samen met:

- 1° de analyserapporten van de laboanalyses, vermeld in de titels 6.5 en 6.6.2;

- 2° het ingevulde sjabloon voor de rapportage van het aanvullend onderzoek, vermeld in titel 6.5.4;
- 3° bij een opdracht tot raadpleging van een bestaande asbestinventaris en een bestaand asbestinventarisatetest: het bestaande asbestinventarisatetest, vermeld in titel 3.1.1.

7.3 BEHEREN EN ONTSLUITEN VAN DE DATABANK

Een eigenaar van een TCR kan diens asbestinventarisatetest raadplegen via een gegevensdelingsplatform van de Vlaamse overheid dat daarvoor is bestemd. De databank voorziet in een technische ontsluiting naar dat gegevensdelingsplatform.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit tot wijziging van de bijlage bij het ministerieel besluit van 1 april 2022 tot goedkeuring van het inspectieprotocol asbestinventarisatie.

Brussel, 10 OKT 2025

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS